

DARBININKAS

LV NO. 35

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUZIS - MAY 15, 1970

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Amerikiečiai greit išsina iš Kambodijos negrižtamai

Washingtonas. — Krašto apsaugos sekretorius Laird vakar ilgai kalbėjo senato krašto apsaugos komitete apie Vietnamą ir Kambodiją ir paskleidė gerų žinių.

Jis pakartojo prez. Nixono pareiškimą, kad JAV kariuomenė užbaigs savo misiją Kambodijoje ir iš ten išeis iki liepos 1. Daugiau ji ten nebeneis net ir tuo atveju, jei komunistai išardytas bazes vėl sugrįžtų.

Jis prašė pasipriešinti tiems, kurie kongrese bandys surišti prezidento rankas uždrausdami pinigų naudojimą Kambodijos ar kitoms operacijoms, arba nustatydami terminus kada iš Vietnamo reikia pasitraukti. Visa tai būtų ne tik prieš Amerikos interesus, bet ir grėsmė kariam, kurie iki šiol neša sunkiausią naštą.

Pragai užkrauta nenorima sutartis

Praga. — Po ilgos pertraukos, Maskva ir Praga pasirašė naują draugiškumo sutartį. Senoji jau senokai pasibaigė, bet dėl Čekoslovakijos okupacijos laiku nebuvo atnaujinta.

Rusijos delegacija sudarė Brežnevas, Kosyginas ir Gromyko, už Čekoslovakiją pasirašė kompartijos sekretorius Husakas, kurs vėl turėjo aiškinti, kad Čekoslovakijos okupaciją gyventojai buvo klaidingai supratę.

Rusai vėl priminė čekams, kad jie juos išgelbėjo nuo antikomunistinio samokso padaryti perversmą ir sunaikinti visą komunistų Čekoslovakijai atneštą palaimą. Prez. Svoboda šį kartą liko neįspriejamas — nesakė kalbų teisinai okupaciją. Apie Sovietų kariuomenės ištraukimą iš Čekoslovakijos niekas neužsiminė.

Maža demonstracija

Maskva. — Sovietų pareigūnai atidėjo Amerikos kultūrinės švietimo parodos atidarymą, numatytą gegužės 12 mokslinių tyrimų miestelyje Akademgorodok prie Novosibirsko Sibire. Nurodytos "techniškos" priežastys (vandentekio ar kanalizacijos sugedimas), bet demonstracija yra politinė — panorėta parodyti, kad Maskvai nepatinka amerikiečių pasivaikščiojimas Kambodijoje.

Toji paroda jau vyko penkiuose kituose Rusijos miestuose mainais už Sovietų foto parodą, numatytą parodyti penkiuose Amerikos miestuose. Ji jau buvo rodoma Washingtone, New Yorke, dabar yra Chicagoje. Iš ten bus vežama prie Pacifiko.

— Religinių bendruomenių atleidimas nuo mokesčių neprieštarauja konstitucijai — taip nusprendė Amerikos vyr. teismas. Tik vienas teisėjas Douglas buvo priešingos nuomonės. Bylą buvo išskėles vienas New Yorko žydas.

— V. Vokietija ir Ispanija pasirašė bendradarbiavimo sutartį mokslinių tyrimų ir technologijos vystymo srityse. Taigi Ispanija vis labiau susiartina su Europa, nuo kurios po karo ją buvo aklinai atskyrusi Maskva su Anglijos ir Amerikos pagalba.

Jų vietą užims vietnamiečiai ir bus kiek reikės

Iš pereitą sekmadienį per televiziją kalbėjusio JAV ambasadoriaus Saigone užuominos aišku, kad visų Kambodijoj atsirandančių problemų tvarkymą greit perims P. Vietnamo kariuomenė. Be abejo, su JAV ugnies pagalba. Kiek, kaip ir kada, priklausys nuo komunistų veiksmų. Jau pradeda rodytis naujos apsaugos priemonės.

Pirma, jau padidinta JAV laivyno grupė Tonkino įlankoje rytiniame Vietnamo krante. Antra, jau blokuojamos Kambodijos pakrantės, kurios dabar amerikiečiai ir vietnamiečiai naikina, gi rastas turtas bus panaudotas prieš komunistus. Dalis teks Kambodijai, kita dalis P. Vietnamui.

Laird taipgi pareiškė, kad vietnamizacijos programa eina pirmyn taip gerai, jog jau gali

per Kambodijos teritoriją, princi Sihanouko leidimu, viskas būdavo nuvežama į tas stovyklas ir slėptuves, kurias dabar amerikiečiai ir vietnamiečiai naikina, gi rastas turtas bus panaudotas prieš komunistus. Dalis teks Kambodijai, kita dalis P. Vietnamui.

Laird taipgi pareiškė, kad vietnamizacijos programa eina pirmyn taip gerai, jog jau gali

ma pasakyti, kad JAV kariuomenė P. Vietnamo po 1971 birželio 30 nebeatliks kovinių uždavinių. Jos vietą užims P. Vietnamo kovos daliniai, pasilikę amerikiečiai perims pagelbines pareigas.

Neiltrukus iš Saigono atsiųs P. Vietnamo viceprezidentas maršalas Ky su pranešimu, kad P. Vietnamo karinės pajėgos pasiliks Kambodijoj tol, kol reikals bus. Ir jos grįš ten, jei vėl reikės. Amerikos prezidento parėdymas ištraukti iš Kambodijos karinius dalinius P. Vietnamo kariuomenės neliečia. Taip buvo galima suprasti iš ambasadoriaus Bunker laibo diplomatiškai sureduoto pareiškimo.

Žodžiu, žinios viena už kitą geresnės.

Prancūzų prieauglis vėl pradėjo mažėti

Paryžius. — Jau visas šimtmetis, kaip gyventojų prieauglio klausimas yra labai aktuali problema Prancūzijoje. Jis buvo labai aištingai diskutuojamas tuojau po Pirmojo pasaulinio karo ir tą progą buvo išleista eilė įstatymų daugiau vaikų turintiems šeimoms remti. Šiuo metu vėl tas klausimas keliamas, nes gimimų skaičius pradėjo mažėti: per paskutinius septynis metus nuo 18 gimimų vienam tūkstančiui gyventojų nukrista iki 16,7.

Ir kai atsimeni, jog Prancūzijoje vienai kvadratine myliai tenka tik 283 gyventojai, gi V. Vokietijoje 606, tai rūpestis visai pateisinamas. Juk tai reiškia, kad gimimų skaičiui mažėjant nebesusidaro pakankamas darbo jėgos rezervas krašto ūkiniam gyvenimui vystyti. Be ūkinių išteklių mažėja krašto pajėgumas dalyvauti efektingai tarptautinės bendruomenės politinėje, ūkinėje ir kultūrinėje veikloje. Todėl pradėta aliarmuoti, kad Prancūzijai, turint galvoje visas galimybes, labai trūksta gyventojų.

Buvo sudaryta komisija gimimų mažėjimo priežastims surasti ir gydyti vaistus sudaryti, bet tai rizikingas darbas, nes problema rįšasi ne tik su ekonomika, bet ją žymiai įtaigoja psichologinis ir moralinis klimatas. Komisija vieną aspektą bus gal ir tiksliai nuspėjusi, tvirtindama, kad svarbiausią vaidmenį greičiausiai suvaidina "psichologinis netikrumas". Paprasčiau pasakius, tai yra ne kas kita, kaip šiais laikais taip stipriai pasireiškęs įvairiaspalvis žmonių pasimetimas — susimaišymas.

Ūkinės bei socialinės šeimos sąlygos gali ir vyriausybė savo įstatymais pagerinti, ir tuo reikalu jau kalbama apie eilę naujų įstatymų.

— Saudi Arabija uždraudė įvežti Sirijos prekes, nes Sirija trukdo pataisyti naftotekę, kuris eina per Izraelio okupuotą dalį. Naftotekės prakirstas buldozeriu darant žemės kasimus. Jeigu arabų teroristai nesiims tų vamzdžių sprogdinė, S. Arabija pagrasino nutraukti pašalpas Egiptui, Jordanui, Sirijai ir kitims. Toji pašalpa duodama norint prisidėti prie kovos prieš Izraelį.

JAV dėl dabartinio Europos padalinimo

Departamento atsakymas į dr. K. Valiūno ir St. Lozoraičio laišką

JAV prezidentas R. M. Nixonas, gavęs Vliko pirmininko dr. J. K. Valiūno ir dipl. tarybos šefo St. Lozoraičio balandžio 14 d. laišką, pavedė jį atsakyti Valst. departamento sekretoriui Martin J. Hillenbrand. Laiške, išsiųstame gegužės 4 ir adresuotame Vliko pirmininkui dr. Valiūnui, rašoma:

Gerb. dr. Valiūnai, Prezidento prašomas, atsakau į Tamstos ir p. Lozoraičio balandžio 14 d. laišką, kuriame buvo paliesti Rytų-Vakarų ir Baltijos valstybių klausimai.

Jungtinės Amerikos Valstybės tebesilakio jų vykdomos politinės krypties — nepripažinti prievarta įvykdyto Baltijos valstybių jungimo į Sovietų Sąjungą ir užjaučia bei supranta Baltijos tautų siekimus atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

JAV-bės, bendradarbiaudamos su jų NATO sąjunginin-

kais, pritaria ligšiolinių Rytų-Vakarų ryšių plėtrai, laiko svarstyti Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos kraštų pareikštą norą aptarti būdus, kuriais būtų siekiama, konstruktyviai veikiant, sumažinti įtampą ir paskatinti bendradarbiavimą Europoje.

Mes tikime, kad kiekvienai konferencijai Europos saugumo klausimais reikia iš anksto pasitarti. Prie galimos konferencijos sąveikos žymiai prisidėtų pažanga, vykdanč dvilaisius ir daugiašalius svarstymus ar šiuo metu tarantis pagrindiniai Rytų-Vakarų klausimai. Konferencija Europos saugumo klausimais neturėtų būti priemonė patvirtinti dabartinį Europos padalinimą.

Mes dėkojame už Prezidentui pateiktas jūsų pažūras.

(pas.) Martin J. Hillenbrand
(Elta)

Vlikas už Nixono politiką Kambodijoje

Vlikas pasiuntė tokio turinio raštą JAV prezidentui R.M. Nixonui. Jo nuorašas Eltos išsiuntinėtas keliolikai JAV dienraščių ir trims spaudos agentūroms:

Pone Prezidente,

Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas remia Jūsų pastarąjį meto priemones, kuriomis siekiama išlaikyti tautų laisvo apsisprendimo teisę Pietryčių Azijoje.

Komitetas stebisi min. pirmojo Nixono pareiškimu dėl amerikiečių dalinių judėjimo Kambodijoje. Jo veidmainiški tvirtinimai nėra įtikinami, ypač

turint galvoje sovietų įvykdytus tarptautinių sutarčių pažeidimus, jiems 1940 metais okupavus ir į Sovietų Sąjungą įjungus Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tebėsiamas sovietų kišimasis į Baltijos valstybių reikalus nepasitarnauja pasaulio taikai ir geriems santykiams.

Tol, kol Sovietų Sąjunga nesustabdys savo agresyvių veiksmų, jai nederata pačiais veiksmais kaltinti kitas valstybes, šioms siekiant išlaikyti mažųjų kraštų laisvo apsisprendimo teisę.

Prašau priimti pone Prezidente, mūsų giliausią pagarbą.
(Elta)

Izraelis ardė teroristų bazes Libane Sirija prarado 3 rusiškų migus

Jungt. Tautos. — Anksti ryto antradienį Izraelis su tankais ir aviacija užpuolė Palestinos teroristų bazes, esančias Libane Hermono kalno pašlaitėse. Naikinimas buvo pagrindinis. Greit atsukėję ir kovą vietą Sirijos lėktuvai, bet greit dingę, kai Izraelio aviacija nuleido žemyn 3 Migus. Iš Jordano buvo pajudėjus incidento vieton ten esančio Irako karinio dalinio viena grupė, bet ji nebeturėjo progos į Izraelio tankų ugnį patekti.

I Saugumo Tarybą New Yorke tuojau sulėkė Izraelio ir Libano telegramos prašant sukviešti posėdį. Jis tuojau įvyko, bet klausimo iš esmės nesvarstė, tik vieningu nutarimu įsakė Izraeliui iš Libano pasitraukti. Izraelis čia pat posėdį pranešė, kad nutarimas jau įvykdytas: Izraelio karinė ekspedicija uždavinį atliko ir pasitraukė. Izraelis neturėjo tikslo tų Libano teritorijos gabalą okupuoti.

Šį įvykį Libano vyriausybė galėtų panaudoti teroristų bazėmis nusikratyti, bet šis reika-

las gali išryškėti tik tada, kada klausimas būtų svarstomas iš esmės. Tuo tarpu neišku, ar taip toli bus nueita. Abejotina, ar pati Libano vyriausybė pajėgtų tuo keliu pasitęmti. Jai čia gali padėti tik Izraelis, atnešdamas naujų pasiūlymų Izraelio-Libano pasieniui pacifikuoti. Tuo tarpu Saugumo Taryba laiminga, kad viena reikalo fazė baigta paties Izraelio pastangomis.

Konferencija įvyks

Jakarta. — Indonezijos užsienio reikalų ministris praneša, kad jo organizuojama Azijos ir Pacifiko valstybių konferencija Kambodijos reikalu tikrai įvyks. Be Indonezijos joje dalyvaus dar šios valstybės: Laosas, Tailandas, Malazija, Singapuras, Filipinai, Australija, N. Zelandija, Japonija ir P. Vietnamas. Atsisakė dalyvauti kom. Kinija, S. Korėja, S. Vietnamas, Burma, Indija ir Pakistanas. Konferencija prasideda gegužės 16.

Olimpiniai žaidimai bus Montrealy

Olandijos sostinėje Amsterdamo posėdžiavęs Olimpinių komitetas kitų vasarinių olimpinių žaidimų vietą parinko Montrealio miestą Kanadoje, gi žiemos žaidimai vyks Denver, Colorado, JAV. Žaidimai įvyks 1976. Pralaimėjo Maskva ir Los Angeles. Maskva pareiškė nepasitenkinimą, kad Kanada savo miestą pristatė perdėta reklama. Perdėta ar nedadėta, bet faktas, kad dar niekas nenorėjo vykdyti Maskvą dėl visos eilės sumetimų.



Prez. Nixonas buvo sukvietęs į Washingtoną krašto g ubernatorius pasitarti apie karą, riaušių universitetuose sutramdymą ir kitus dalykus. Dalyvavo 45 gubernatoriai. Čia matomas būrys kartu su prez. Nixonu. Iš kairės dešinėn žiūrint sėdi N. Carolina, S. Carolina, C. Colorado, Connecticut ir Pennsylvania gubernatoriai.

New Yorko liberalų politinė prekyba

Kaip ir buvo manyta, New Yorko liberalų partijos centro komitetas "priėmė" savo nominuotų kandidatų gubernatoriaus ir senatoriaus vietai atsišalinimus ir jų vieton gubernatoriaus vietai pasisavino demokratų partijos kandidatą A. Goldberga, gi senatoriaus vietai — respublikonų kandidatą Charles Goodell. Taigi "strategas" Rose gerai išbalansavo: duotas kyšis abiem partijom, kad biznis būtų visur saugus.

Bet Goldbergas dar turi išgyventi pirminius rinkimus, kuriuose teks varžytis dar su dviem demokratų kandidatais. Vienas yra Howard Samuelis, turįs pakankamai pinigų rinkiminei kampanijai finansuoti; kitas yra bv. prokuroras Morgensthaus, kurs garsėja kaip energingas kriminalistų gaudytojas.

— Krašto apsaugos departamentas skelbia, kad jis prišingas sumanymui, kad Fordo kompanija statytų Rusijai sunkvežiminių gamybos įmonę. Fordas neseniai buvo pakviestas Rusijon ir ten karališkai priimtas bei vaišintas.

— Sovietų karinio laivyno grupė iš Atlanto įplaukė į Karibų jūrą. Tai skeveldra didžiųjų laivyno pratimų, vykdomų pasaulio vandenyse.

— Auto darbininkų unijos pirm. W. Reuther žuvo lėktuvo katastrofoje, vykdamas lankyti unijos darbininkų kultūriniam reikalams statomo centro. Kartu žuvo jo žmona ir būrys su juo skridusių draugų.

— JAV senatas 94 balsais teisei Harris Blackmun patvirtino vyr. teismo teisėju. Nebuvo nė vieno balso prieš. Prieš tai du prez. Nixono kandidatai buvo atmesti.

— Atstovų Rūmų finansų komitetas jau pritarė, kad Social Security pensijos nuo 1971 sausio 1 būtų pakeltos dar 5 proc. Padidinta ir bazė, nuo kurios darbdaviai ir darbininkai mokės socialinio draudimo mokesčius.

— Keli šimtai statybos ir ūso darbininkų vėl demonstravo Manhattano salos pietiniame gale reikšdami pritarimą prez. R. Nixono karo vedimo politikai ir kreipdami nepalankius šūkius į merą Lindsay.

Fondas papildyti kongresą "balandžiais"

Cambridge universiteto profesūroje kilo sumanymas suorganizuoti fondą šio rudens kongresiniuose rinkimuose paremti tuos kandidatus, kurie tapę kongreso nariais pasižadės kovoti už taiką. Kitaip tariant, padidinti kongrese bus bandoma suorganizuoti grupę, kuri pajėgtų pasipriešinti prez. R. Nixono politikai baigti Vietnamo karą garbingai.

Initiatorių grupė jau kreipėsi į visų krašto universitetų profesūrą su prašymu aukoti tam reikalui vienos dienos uždarbi. Norima surinkti 15 mil. dol. Pinigai bus naudojami padėti tokiems išrinkimo siekiantiems kandidatams apmokėti per televiziją ir radiją skleidžiamos propagandos sąskaitas.

Vienos pasitarimų niekas nedrumsčia

Sovietų-Amerikos pasitarimai Vienoje dėl strateginių atominių ginklų ribojimo vyksta ramiai ir numatytu tempu. Aiškinamasi dalykiškai, be jokių pastangų iš Sovietų delegatų pusės daryti ekskursijas į Kambodiją ar Vietnamą.

Ryšium su JAV kariuomenės veiksmams Kambodijoj Amerikos priešai viduje ir užsieniuose buvo pradėję šūkauoti ir pranašauti, kad Maskva protesto ženklais nutrauks Vienos pasitarimus. Bet visi tie panikieriai užmiršo, kad didesnis Maskvos priešas kartais yra ne Washingtonas, bet Pekinas. Ir šiuo kartu šitas motyvas kaip tik ir veiks.

Rengiama Amerikos pagalba Izraeliui

Jeruzalė. — Sklinda gandas, kad tarp JAV ir Izraelio įstaijų vyksta tylus pasitarimas dėl pagalbos Izraeliui suteikimo. Pagalbos ne vien karinės, bet ir ūkinės.

Izraelis yra įteikęs didelį sąrašą norimų gauti prekių ir paslaugų, gal net ir dovanų. Viso reikalo patikrinti buvo nuvykusi Izraelin ūkinių specialistų grupė, kad pagalba būtų veiksmingesnė. Visas objektas siekia pusantro bilijono dol., atmokėtinas per 10 metų. Ne visa suma eis ginklams, didžioji dalis turėtų būti skirta Izraelio ūkinei padėčiai stiprinti.



Vanderbilt universiteto kancleris Alexander Heard, kurį prez. Nixonas pasirinko patarėju kaip užmegztį ryšį su maitaujanciais studentais. Tai universiteto prezidentas atstovs prezidentūroje. Jo mija turėtų trukti du mėnesiai.

Ar praraja tarp vaikų ir tėvų didėja ar mažėja?

Kai Antanas Masionis papasakojo istoriją, koku būdu jis tapo mokytoju New Milford High School, N. J., mokykloje, jis buvo paklaustas:

4. KIEK JUMS ATRODO AMERIKINIO MOKYMO SISTEMOS SKIRIASI NUO PRAKTIKUOTOS LIETUVOJE?

Skirtumas be galo didelis. Pas mus labai trūko vaizdinių ir kitokių mokymo priemonių. Čia jų yra begalės. Čia mokyklos turi dideles chemijos, biologijos ir net svetimų kalbų laboratorijas. Kalbų laboratorijom kai kurios mokyklos yra išleidusios nuo 30 iki 100 tūkstančių dolerių. Šiose yra paprastai apie 30 vietų su pertvara, kad mokiniai vienas kitam netrukdytų, kur jie su magnetofonu, kiekvienas individualiai, gali atlikti kalbos pratimus, gali kiekvienas užrašyti atskirai savo atsakymus ar paskaitas ir paskui patikrinti jų teisingumą su mokytojo įrašytais juostelėmis.

Knygos čia labai gausiai iliustruotos. Net lotynų kalbos knygos yra su gražiausiom spalvotomis rožėmis, meno, architektūros ir šiaip jau iš ano meto gyvenimo iliustracijom. Mokyklos čia turi po kelis kino filmus rodyti aparatus, po keliolika aparatų skaidrėm ir kitokių projektorių ir šimtus, net tūkstančius plokštelių su įrašytomis svetimų kalbų tekstais, eilėrašciais, dialogais. Ko mokykla pati neturi, dar nuomoma keliolika dienom iš įvairių bendrovių. Vien tik vokiečių kalbai mokyti mūsų mokykloje yra 1440 plokštelių. Vietoj įprasto namų darbo čia duodama mokiniui plokštelė su įkaltu dialogu ar kitu tekstu, kurį jis turi išmokyti, jo beklaušdamas.

Šiaip jau amerikinė high school daugiau panaši į universitetą, o ne į lietuvišką gimnaziją. Pirmiausia čia dėstomi dalykai skirti mokiniams, kaip universitetui į pagrindinius (major) ir šalutinius (minor). Kas rengiasi eiti į universitetą, tas turi imti visus arba daugumą pagrindinių dalykų, kaip anglų kalbą, svetimą kalbą (paprastai tik vieną), matematiką, chemiją, fiziką, istoriją, o kas į universitetą netaiko, tas ima daugiau šalutinių dalykų. Kiekvieno dalyko yra tiek modifikuotų programų arba kursų, kad mokinys renkasi juos pagal pajėgumą, pagimimą arba reikala. Jei kas silpnas matematikoje ir neis į universitetą, tas ima patį menkiausią matematikos kursą; kas yra stipresnis, ima stipresnį kursą, o kas turės studijuoti patį matematiką, inžineriją ar chemiją, ima sustiprintą matematikos kursą. Taip yra ir su kitais dalykais. Žodžiu, laisviausias pasirinkimas.

Kadangi normalioje high school tokių įvairių kursų esti per šimtą, ir mokinys gali pasirinkti ir nepasirinkti, kas jam gali būti reikalinga jo studijom universitete, yra speciali Guidance Office (mokinių konsultacijos įstaiga), kurioje, pvz., mano mokykloje dirba šeši, baigę specialias šiam reikalui studijas, daro su kiekvienu mokiniu interviu ir jam nuolat patarinėja, ką jis turi imti ir ko gali neimti.

Tarp kitko, čia mokinys niekad nepalikamas pakartoti viso kurso, kaip Lietuvoje, su vienu ar dviem dvejetais. Jis keliamas į aukštesnę klasę; pakartojta tik tuos dalykus, iš kurių nepraejo. Be to, jei mokinys visai nesimokyti arba būtų jau taip negabus, kad iš daugumos dalykų gautų dvejetus, mokykla turi jį laikyti kad ir po trejus metus vienoje klasėje, kol jam sueis 16 metų, nes iki šio amžiaus mokslas yra privalomas.

Žmonės savo profesijoje (.)

5. KIEK SKIRIASI AMERIKOS MOKINYS NUO LIETUVOS MOKINIO SAVO SANTYKIAIS SU MOKYTOJU, SU DRAUGAIS, SU APLINKOS GYVENIMU?

Yra mokinių, kurie, galima sakyti, niekuo nesiskiria nuo Lietuvos mokinio visais klausimais suminėtais atžvilgiais. Susitinkamas karts nuo karto su tėvais ir analizuojamas jų santykius su vaikais, gauni įspūdį, kad kur šeimoje tėvai turi autoritetą, kur vieni su kitais susiklauso, kur tėvai suprantą savo, kaip tėvų, atsakomybę ir pareigas vaikų atžvilgiu, ten to skirtumo visai nepastebėsi arba jį bus visai menkas. Tokios

daugiausia yra žydų šeimos ir dažniausiai neseniai iš Europos ar kitų kraštų atvykusios šeimos. Jų vaikai visai kitokie, nors jau būtų ir čia gimę. Daug geresni ir tie vaikai, kurie ateina į viešąją mokyklą iš privačių parapijinių mokyklų.

Apskritai mokytoji čia nerodoma tiek pagarbos, kiek Europoje. Viskas išeina iš krašto papročių. Paimkim kad ir sveikinimą. Visiem mums yra tekę būti šime krašte gydytojo laukiamajame. Ateina žmogus, randa jau kelis belaukiančius — anei žodžio. Jei pats įėjęs, ko kiu nors žodžiu belaukiančius pasveikinsi, pažiūrės į tave kaip

į kažin kokį keistuolį. Tas pats lygiai ir mokykloje. Ir mokai, ir pasakai, kad čia ne mokytojai gera darai, bet sau; kad mandagumas gyvenime niekad nepakenks, tik labai pravers, bet rezultatai daugeliu atvejų tie patys — kažkoks neįprastas drovumas, bijojimas, kaip draugai į jį pažiūrės, ir panašiai. Iš kitos pusės, yra tokių mokinių, kurių visai nepažįsti, kurie niekad nėra buvę tavo klasėje, bet kurie kuo mandagiausiai pasveikins ir mokykloje ir už mokyklos sienų. Tai dažniausiai vaikai iš tokių šeimų, kurias esu aukščiau paminėjęs.

Visa auklėjimo atsakomybė šiame krašte paliekama tėvams.



A. Masionis vokiečių kalbos pamokoje mokinius supažindina su Vokietijoje leidžiamais žurnalais.

ŽMONĖS, KURIŲ NEMATOM, ar piktom akim matom

SPAUDA

Apie žmones parašome gerai ir blogai. Apie tuos, kurie daro įtakos visuomenės gyvenime, reikia rašyti. Nelaimė, kad sudaroma kreivas vaizdas, kada nereikšmingas žmogus imame garsinti, o reikšmingus nutilim, ar imame rodyti neteisingom spalvom.

Per eilę metų vienas iš labiausiai nutylimų, neteisingai nutylimų, asmenų buvo prel. Pranas Kuraitis, buvęs profesorius, redaktorius, visuomenės elito ugdytojas bei organizatorius nepriklausomoje Lietuvoje ir dar prieš ją. Savo visomeninė reikšmė jis stovi šalia Dovalaičio, Salkauskio. Už tat dabar su pasitenkinimu skaitai paskutinius du Aidų numerius (Nr. 3 ir 4), kuriuose tą neteisybę Pr. Kuraitis atitaisė redaktorius dr. J. Girnius. Rašinio pirma dals apie Kuraitį filosofą reikalauja iš skaitytojų tam tikro filosofinio išprusimo. O šiame nr. antra dals apie Kuraitį profesorių, redaktorių, visuomenės veikėją bei jo asmenybės charakterį yra populiari, taikli, teisingai iškelianti P. Kuraitį iš užmiršimo.

Tame pat Aidų nr. iškyla vaizdingai ir kitas praieities žmogus — Vaižgantas. Jį primena čia paskelbti jo laiška, rašyti Petriui Klimui ir Klimienei, Vaižganto giminaitei. Laiškuose blyksteli pažįstamas Vaižganto atvirumas, grotestiškas vaizdingas žodis, jo žvilgsnis į jo meto žmones — Voldemarą, Smetoną, visuomenines to meto sąlygas, kuriose nelengva buvo išlikti nesuniekintam visuomenės veikėjui.

Suniekinimo tendencija ir šiandien praktikuojama visuomenė dirbantiems veikėjams. Iš Naujienose balandžio 25 paskelbto dr. H. Brazaičio, Pasaulio LB vicepirmininko, laiško, (Elta)

matyti, kad vienas iš tų dabarties veikėjų, kuriem tenka sukoti daug savo jėgų ir susilaukti niekinimo, yra Pasaulio LB pirmininkas Stasys Barzdukas. Dr. H. Brazaitis ir kelia balsą prieš neteisingus niekinimus ir įspūdiui atitiesti apie savo pirmininką imasi liudyti:

„Rašant apie Bendruomenę Naujienose labai dažnai tendencingai ir neuztarnauti milti PLB valdybos pirmininko Stasio Barzduko vardą. Stasį Barzduką pažįstu per 10 metų. Jo asmenyje ir jo šeimoje išlikę künio lietuvių bendruomenin-

ko idealas. Šeima net trečioje kartoje išauklėta lietuviškoje dvasioje. Pastarųjų pusantų metų laikotarpyje su Stasiu Barzduku tenka artimai bendradarbiauti, ir galiu be jokių abejonių tvirtinti, kad jo asmenyje mažiausiai pastebėjau partinių ar grupinių polinkių (nesu nei frontininkas, nei jiems artimas). Neuztarnauti jo asmeninių puolimai nesudaro garbės puolėjams, nes Stasio Barzduko asmenyje lietuvių visuomenės surado išievių lietuvių simbolių; o jo atsidavimas lietuvių išlaikymui sveturi ir per tai laisvės atgavimo pastangoms turi būti daug kam pavyzdžiu. Žiūrėkime į jo kuklumą ir paprastumą kaip į lietuvių išievybės atstovautoją, bet ne kaip į kažkokį vadą, kuriuo būti jis neturi nei mažiausių ambicijų nei norų.“

— Nauji milžiniški ginklų sandėliai surasti Kambodijoje komunistų slėptuvėse. Daromi planai kaip visą tą turtą išvežti ir slėptuves sunaikinti.

Taip, labai didelė praraja. Ir kuo toliau, ji vis labiau didėja. Kai pradėjau savo mokykloje dirbti prieš devynerius metus, neturėjome tiek problemų su jaunimu, kiek dabar. Dabar niekas, variant jį žodžiais, jį neužaučia, jį nesupranta, visi prieš juos nusistatę. Čia ir vėl reikia viso ko prieštasties ieškoti šeimoje. Tėvai per savo darbus, visokių reikalų, per apsielėimą ir per didelį nuolaidumą savo vaikų patys neauklėja, bet perleidžia tą pareigą televizijai, kito teatrui, kur filmai rodomi tik suaugusiems, bet įeina ir nesuaugusieji, knygom, kurios turėtų būti paruoštos tik suaugusiems, bet kurias gali įsigyti, kas tik nori, o mokytojų negalima tokių knygų iš mokinio ne tik atimti, bet net pastabą padaryti. Kartą priminus tėvams, kad vaikas neatlieka namų darbų, jie man atsakė: „Televizijos tai jis daug nežiūri, nes mes girdėtu-mėm, bet ką jis ten daro užsi-daręs savo kambary, ką mes galime žinoti, negi visą laiką tik-rinsi. Atrodo, kad daro namų darbus.“ O kiek yra tokių tėvų, kurie net nežino, kur jų vaikai yra vakarais ir net nak-tim ir ką jie iš tikro daro. Ne be pagrindo penktasis televizijos kanalas dešimtą valandą prieš pat žinias kiekvieną dieną užklausa „Do you know where your children are?“ (Ar žinote, kur dabar jūsų vaikai?). Labai daugelis tėvų tikrai to nežino. Stai dėl ko, mano manymu, ir yra ta praraja tarp vaikų ir tėvų, tarp jaunimo ir visos vyresniosios kartos.

Mokytojas turi tik mokyti. Yra mokyklų, kur samdant mokytoją yra jam primenama, kad jis neauklės, nemoralizuos, nemokys jokio etiketo, nes tai esanti tėvų pareiga. Iš tikrųjų, nėra taip jau lengva čia visiem įtikti. Bepig buvo Lietuvoje, kur beveik visi buvo lietuviai ir katalikai. Čia gi yra tokia tautybių ir religijų mišrainė, kad, bijant kam nors kuo nors neįtikti, geriau nieko nedaroma, ir viskas paliekama tėvų atsakomybei. Gi daugelis tėvų, kaip matome, stebėdami gyvenimą, savo pareigos neatlieka. Tuomet rezultatai aiškūs. Sena lietuviška patarlė sakydavo „Tarp dviejų auklių vaikas be galvos“, čia gi be jokios auklės išauga tokios galvos, kurios nepa-našios į žmogų, kurioms niekas negera ir į kurias įlenda griovimo ir visokių vertybių naikini-mo dvasia. Kas šiandien mokyklose darosi, nėra čia ko man ir minėti. Visi skaitome spau-doje, matome televizijoje, gir-dime per radiją. Kas charakte-ringa vienai mokyklai, tas, su mažomis išimtimis charak-teringa visom šio krašto mokyk-lom.

6. AR MOKYKLOJE PASTEBIMA, KAD REIKTUSI PRARAJA TARP MOKYKLOJE E-SANČIO JAUNIMO IR VYRESNĖS KARTOS?

Taip, labai didelė praraja. Ir kuo toliau, ji vis labiau didėja. Kai pradėjau savo mokykloje dirbti prieš devynerius metus, neturėjome tiek problemų su jaunimu, kiek dabar. Dabar niekas, variant jį žodžiais, jį neužaučia, jį nesupranta, visi prieš juos nusistatę. Čia ir vėl reikia viso ko prieštasties ieškoti šeimoje. Tėvai per savo darbus, visokių reikalų, per apsielėimą ir per didelį nuolaidumą savo vaikų patys neauklėja, bet perleidžia tą pareigą televizijai, kito teatrui, kur filmai rodomi tik suaugusiems, bet įeina ir nesuaugusieji, knygom, kurios turėtų būti paruoštos tik suaugusiems, bet kurias gali įsigyti, kas tik nori, o mokytojų negalima tokių knygų iš mokinio ne tik atimti, bet net pastabą padaryti. Kartą priminus tėvams, kad vaikas neatlieka namų darbų, jie man atsakė: „Televizijos tai jis daug nežiūri, nes mes girdėtu-mėm, bet ką jis ten daro užsi-daręs savo kambary, ką mes galime žinoti, negi visą laiką tik-rinsi. Atrodo, kad daro namų darbus.“ O kiek yra tokių tėvų, kurie net nežino, kur jų vaikai yra vakarais ir net nak-tim ir ką jie iš tikro daro. Ne be pagrindo penktasis televizijos kanalas dešimtą valandą prieš pat žinias kiekvieną dieną užklausa „Do you know where your children are?“ (Ar žinote, kur dabar jūsų vaikai?). Labai daugelis tėvų tikrai to nežino. Stai dėl ko, mano manymu, ir yra ta praraja tarp vaikų ir tėvų, tarp jaunimo ir visos vyresniosios kartos.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30% Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421; telef. 296-2060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-con-ditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Mo-derni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamos gar-bingos laido-tuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laido-tuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434

RIMOS IR JUOZO BRUZŲ vienintelė lietuviška stuntinių įstaiga didžiajame New York'e, auklia visus patarnavimus sudarant stuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance, Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpil-dymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadi-niais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Saldų vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Firmos rūšies lietuviškas maistas prie-na-ma kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4328. Papigintom kainom primame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet, skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir sukleimams. Taip pat šilkinės, maištos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užsiekite ir įstikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas. 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PHILADELPHIA, PA. — Voice of the Amber Coast.—sekmadieniais 4 val. popiet. WIBF—103.9 FM. Veda G. Mironas ir A. Mažeika, 11 Wickham Lane, Hightstown, N.J. 08520. Tel. (609) 448-4475

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95.7 sekma-dienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda iš WZMC-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val. ryto per WCMP-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

Vasaros atostogos prie Atlanto

KENNEBUNKPORT, MAINE, garsiajame atostogų krašte, kviečia vėl visus poliusi sveikame, atgaivinančiame ore. Priimame pavienius asmenis ir šeimas labai palankiomis kainomis. Siemet turėsime ir moderniai įrengtų kambarių, su privaciomis voniomis, dušais ir tt. Sezonas: birželio 26 — rugsėjo 7 d. Dėl rezervacijų bei informacijų kreipkitis: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046 (Tel. 207-967-2011).

Berniukų stovykla atostogų krašte

KENNEBUNKPORT, MAINE — Tikras polsis, atgaiva geroje prie-žiūroje berniukams nuo 8 iki 15 metų. Stovykla prasideda birželio 26 d., baigiasi rugpjūčio 21 d. (galima rezervuotis bet kokiam laikui to sezono laikotarpiui). Stovyklautojų skaičius ribotas, todėl prašo-me registruotis iš anksto. Berniukai iš New York' apylinkės bus at-vežami mūsų parūpintomis priemonėmis. Kreipkitis dėl smulkesnės informacijų bei registracijos: Franciscan Monastery, Kennebunk-port, Maine 04046 (Tel. 207-967-2011).

LITAS TRAVEL SERVICE

jums patarnaus nežiūrint kur ir kada keliautumėt. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rez-ervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apstoti, kuriuo laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. LITAS Travel Service talkina išskviečiant gimines iš Lietuvos, — atos-togom ar nuolatiniam apsigyvenimui. RUOSIATES KE-LIONEN? ... Nepamirškite

LITAS TRAVEL SERVICE

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421

Tel. 212-847-5522

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE,

pasaulyje garsiausioje vietoje jau baigiama įruošti. Kiek-vienam lietuviui branginančiam savo tautos kankinių at-minimą dera būti šio paminklo kūrėjų tarpe.

Šių metų liepos 7 dieną kopyčia bus dedikuota.

Savo auką atsiųskite prieš kopyčios dedikaciją!

Rašykite:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 W. 68th Street, Chicago, Ill. 60629

Milijoninio Fondo vakarienė

Balandžio 19 Personality Lodge susirinko per 200 chigagiečių šalia vakarienei, kurios tikslas buvo papildyti Lietuvos Fondo naujais įnašais bei naujais nariais. Vakarienos proga sutelkta 20,000 dol. Vakarą pradėjo LF vykd. vicepirmininkas ir reikalų vedėjas A. Rėklaitis, pasveikindamas vakarienes dalyvius.

LF valdybos pirmininkas dr. A. Razma džiaugėsi Lietuvos Fondo augimu, sveikino narius ir pristatė garbės svečius.

Prieš vakarienę buvo atlikta kultūrinė dalis, kurioje dalyvavo solistė A. Giedraitienė, muzikas Petras Armonas ir Manigirdas Motekaitis.

Po vakarienos šiltą žodį tarė Lietuvos generalinis konsulas dr. Petras Daužvardis, linkėdamas Fondo vadovybei greičiau pasiekti užsibrėžtą tikslą — sutelkti milijoną dolerių ir visiems nariams tapti milijonieriais. Gi ponia Daužvardienė apdovanojo gėlimis. Prie konsulo linkėjimų su sveikinimais prisidėjo JAV LB centro valdybos pirmininkas inž. Bronius Nainys ir ankstesnės kartos uolus visuomenininkas dr. St. Biežis.

Vakarienos metu Marius Kasiniūnas buvo atžymėtas LF medaliu, kurį jam įteikė Lietuvos generalinis konsulas dr. P. Daužvardis už nuosirdų darbą, padedant išrūpinti Lithuanian Plaza vardą.

Vakarienos dalyviai pasveikino ir jaunimo stalą. Vicepirmininkas A. Rėklaitis pareiškė padėką vakarienos rengėjams taktininkam Br. Macevičiui J. Sadūniui, Girvilui ir kitiems.

Šia proga naujai į Fondą įstojusiam nariam generalinis konsulas įteikė Fondo ženklelius.

Vakariene baigta LF tarybos pirmininko dr. G. Baluko padėkos ir linkėjimų žodžiu. Išskirtinai jis padėkojo A. Rėklaičiui, kuris rūpestingai ir su dideliu pasiuntimu dirba visus Fondo darbus ir daug pastangų padėjo, kad ši vakariene būtų kuo sėkmingiausia.

Gaila, kad tą dieną Chicagoje siautėjo blogas oras ir toliau gyvenantieji ir vakariene atvykti negalėjo, nors buvo pasizadę jį dar apie šimtine.

Po poros metų Lietuvii Fondas švęs kuklią 10 metų savo veiklos sukaktį. Iki to laiko LF vadovai ryžtasi sutelkti milijoną dolerių ir iškelti pabaigtųjų vainiką. Ta linkme intensyviai dirbama.

Lietuvių Fondas Chicagoje paskutiniuoju laiku atliko keletą vertų dėmesio darbų. Jo pastangomis Chicagoje universitete nuo rudens įvedamos lituanistikos studijos. Tam reikalui pradžiai LF paskyrė 5,000 dol.

Studijų įvedimo išlaidoms įvyko universiteto rūmuose kovo 25, dalyvaujant universiteto vadovybei, profesoriam ir lietuvių visuomenės atstovams. Nuosirdžias kalbas pasakė LF tarybos pirmininkas dr. G. Balukas, Lietuvos generalinis konsulas dr. Petras Daužvardis,

CHICAGO, ILL.

lingvistikos departamento direktorius prof. E. Stankietičius ir universiteto rektorius mokslo reikalams J. Wilson. Kalbėtojai iškėlė lietuvių kalbos naudingumą universitetui, vildamiesi,

kad lituanistikos studijomis susidomės studijuojas jaunimas ir čia bus paruošta naujų mokslo žmonių lituanistikos srityje.

Lituanistikos studijom vadovaus prof. dr. P. Jonikas.

Jurgis Janušaitis

LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS ATSINAUJINANČIOS BAŽNYČIOS PERSPEKTYVOJE

KUN. P. GEISČIONAS

(Tęsinys iš pereinio nr.)

4. JAUNIMAS BAŽNYČIOJE IR LIETUVYBĖJE

Kiekvieno svarbaus projekto, norint užtikrinti jo tęstinumą, veiklon turi būti įtraukta jaunoji karta. Taip yra ir su parapijų išlaikymu ir su lietuvių bėgų ugdymu.

Jaunimas toks pat ir kitoks

Pesimistai abejoja jaunimo pajėgumu tęsti dabarties projektus ateityje. Jų pesimizmas perdėtas.

Tikiu, kad nedaug skiriasi šių dienų jaunimas nuo praeities kartų. Šių dienų jauni žmonės yra tos pačios žmogiškosios prigimties nešėjai, su tais pačiais palinkimais, norais, panašiais idealais ir siekimais ir su tom pačiom žmogiškom silpnybėmis.

Bet šių dienų jaunimas gyvena ir bręsta skirtingoje aplinkoje. Ta aplinka, be abejo, yra padariusi savo įtakos — teigiamos ir neigiamos. Iš neigiamos pusės — narkotikų vartojimas, su modernia medicinos pagalba sudarytos naujos lengvos nepaisyti moralumo, nekalbant jau apie smulkesnes išdavas kaip klausos pažeidimas nuo laukinės (vadinamos modernia) muzikos garsų ir t.t.

Iš teigiamos pusės — įjungus modernios technikos ir susijungimo priemones ir moko sritį, šių dienų jaunimas per trumpesnį laiką įsisugja daug didesnę žinių bagažą ir todėl yra daug aukščiau pažengęs studijoj. Susidaro išpuolis, kad mūsų dienų jaunimas yra apkrautas žinių pertekliumi ir nepajėgia visko iš karto savo jaunų protų suvirstinti — išanalizuoti, susintetinti ir panaudoti.

Jaunimo nepasitenkinimas

Gal labiausiai ir akis krinta jaunosios kartos nepasitenkinimas. Susidaro išpuolis, kad ji nėra patenkinta — nei bendra socialine padėtimi, nei politikos struktūra, nei pagaliau religijos išraiška.

Šiuo atveju vyresniųjų pirmoji reakcija yra noras pasmerkti. Tačiau nesiskubinant smerkti ir čia reikia mėginti pirma ir visą aplinką pažvelgti jaunųjų akim. Pabandykime jų akim atvirai pažiūrėti, kaip atrodo šių dienų pasaulio tvarka naujai į ją įėjusiems jaunam žmogui.

Visa žmonių, jų supratimu, gyvena nuolatiniame masinio sunaikinimo grėsmėje. Oras ir vanduo užteršti ir toliau teršia-

mi. Gamtos ištekliai vartojami neproporcingai ir ne visada taupiai ir išmintingai — be apsaugos ir be pakankamo atsižvelgimo į ateities kartų reikalus. Palyginti maža grupė valdo pasaulio turtus, o du trečdaliai žmonijos gyvena nuolatiniame skurde, iš kurių dešimtys tūkstančių kasmet miršta badu.

Salia kitų religijų, kurios turėjo tarnauti žmonijos taikai ir gyvenimui, jau beveik 2,000 metų kaip gyvuoja krikščionybė — Dievo ir artimo meilės religija. Nežiūrint to, žmonija yra pasidalijusi į tautinių ginklų grupes, rasines nesantaikas ir politinius bei ideologinius karus. O kai šiai karo mašinai reikia naujo kuro, tai jaunimui rodo, kad vyresnieji patys ten neina, bet siunčia jaunimą aukoti savo gyvybę už vyresniųjų padarytas klaidas. Ir mus, vyresniuosius, laiko paskutiniuosiu atstovais tų veiksmų, kurie pasaulį privedė prie dabartinio chaoso...

Kelias jaunimui suprasti ir susiprasti

Manysčiau, tik tada suprasime jaunimą, o jauniems žmonėms bus lengviau suprasti mus — jei bandysime ir visą aplinką ir i-dėjų pasaulį pirma pažvelgti jų akim, o paskui mėginti su jais aiškintis, kiek jų teigiamose tiesose, kur jų teigiamai yra perdėti ir prailenkia su tikrove. Tai yra vienintelis būdas susiprasti su jaunimu. Mum lengviau jaunąją kartą suprasti, nes patys esame buvę jauni, o jaunimas dar nėra buvęs nei senas nei pusamžis.

Konkrečiau ir realiau į jaunimą žiūrėdami, rasim, kad su juo taip blogai nėra, kaip atrodo iš paviršiaus. Turim lietuviško jaunimo organizacijų, ugdančių suvažiavimų, našių studijų savaitę, susitelkimo savaitę...

Ir su Amerikos kitu jaunimu nėra taip blogai, kaip kartais susidaro išpuolis iš laikraščių antraščių ar televizijos vaizdų. Komunikacijos priemonės ieško sensacijų. Jei šuo įkanda žmogų, apie tai nebus rašoma, nes tai normalus reiškinys. Reikia, kad žmogus įkustų šunį, tada bus didelės antraštės ir nuotraukos pirmuose puslapiuose.

Daug girdim apie universitetų riaušes, SDS veiklą ir apie kitus iškrypimus. Iš tikrųjų tokioje veikloje aktyviai dalyvauja tik nedidelis procentas jaunimo. Dauguma rimtai dirba, gerai pažymiais eina iš kurso ir kursą, universitetus baigia su aukštom kvalifikacijom, dirba našų darbą, kuria šeimas... Bet juk visa tai yra normalu. Tas kasdieninio gyvenimo realybė, jokia sensacija. Todėl apie ją neapsimoka rašyti ar viešai skelbti. Dėl to apie tai ir negirdim.

Kalbėdamas apie tai čia tarp tėvų ir mokytojų, linkiu daug kantrybės ir gilios meilės. Mokytojam ne kartą atrodo, kad visas jų darbas yra tik laiko galšinimas. Nei įvertinimo, nei padėkos, nei gerų rezultatų nematyti. Bet mokytojo darbas yra sėjėjo darbas. Pūti atel-



Po sėkmingo koncerto Metropolitan operos solistė Lilija Šukytė chigagiečių tarpe. Iš k. į d. LF tarybos pirmininkas dr. G. Balukas, solistė Lilija Šukytė, LF valdybos pirmininkas dr. A. Razma ir kiti svečiai. Nuotr. V. Noreikos

PALAIDOJOM A.A. PRANĄ PAULIUKONĮ

WORCESTER, MASS.

Gegužės 2 liūdnam suskambėjo Sv. Kazimiero bažnyčios varpai, skelbdami, kad "vėl paviliojo auką kapai", kuria ši kartą tapo istorikas, visuomenės veikėjas, nenulistas kovotojas dėl lietuvių a.a. Pranas Pauliukonis. Balandžio 29 dienos rytą, 10:30 val., jis mirė Sv. Vincento ligoninėje.

Velionis neilgai sirgo ir kasdien rodė gerėjancius sveikatos ženklus. Mirties dieną gydytojas sakė, kad galės keltis iš lovos, kurioje buvo išgulėjęs dvi savaites. Bet netikėtai širdies smūgis tą rytą taip stipriai

pasireiškė, kad geriausiomis medicinos priemonėmis nepavyko išgelbėti jo gyvybės.

Velionis buvo gimęs 1904 lapkričio 16 Varšalioje, Deltuvos valsč., Ukmergės apskr. Tėvų pasiuntimo dėka Prankui laimingai teko pasiekti aukštąjį mokslą. Ypatinai jį viliojo istoriniai dalykai. Sėkmingai baigė Vytauto Didžiojo universitetą Kaune. Mokytojo keliose vietose, o vokiečių okupacijos metu buvo Zarasų gimnazijos direktorium. Be šių pareigų, Pranas uoliai dirbo katalikiškose organizacijose. Ypatinai jo širdžiai buvo artimi ateitininkai, kurių idealams pasiliko ištikimas iki mirties. Už lietuvišką ir katalikišką veiklą 1944 gegužės 22 vokiečių buvo suimtas ir išvežtas į Vokietiją prievartos darbams. Pasibaigus karui, Ansbacho stovykloje suorganizavo lietuvių progimnaziją ir jai vadovavo. Vėliau buvo Eichstaetto gimnazijos vicedirektorium, Schwabach Gmuendo gimnazijos direktorium ir švietimo valdybos pirmininku.

Prasidėjus emigracijai į Ameriką, 1950 ir Pranas su šeima pasiekė naująjį kontinentą ir apsigyveno Worcesterį.

Augino gražią šeimą, kuriai pragyvenimą uždirbo General Electric Co., Ashland, Mass.,

Mirė kongresmanas W.L. St. Onge

Groton, Conn.—Gegužės 1 vykdamas iš Putnam, Conn., į Groton — į naujo atominio povandeninio laivo Billfish nuleidimo į vandenį iškilmes, kelyje, širdies smūgio ištiktas, mirė JAV atstovų rūmų narys William L. St. Onge, dem., Conn. Palaidotas gegužės 5 d. Putnam Sv. Marijos kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1914 spalio 9 Putnam iš Kanados prancūzų tėvų. Mokėsi kunigų seminarijoje, bet iš jos pasitraukė ir baigė teisės mokslus. Į kongresą buvo išrinktas 1962 ir 1962 vasario 14 padarė gražų ilgoką pareiškimą apie imperialistinio komunizmo pavergtą Lietuvą ir įnešė Lietuvos, Latvijos ir Estijos išlaisvinimo reikalų rezoluciją. Lietuvos reikalų atstovų rūmuose jis kalbėdavo kasmet ir labai nuosirdžiai. Tai darė iš įsitikinimo, o ne gaudydamas balsus, nes jo distrikte nedaug lietuvių gyvena.

W. L. St. Onge prieš porą metų turėjo širdies operaciją, po kurios jautėsi gerai; prieš tai turėjo tris širdies atakas. Be velionės žmonos lieka jo sūnus, esąs kariuomenėje, dvi dukterys — studentės ir dvi



Kongresmanas W. L. St. Onge

dukterys — moksleivės, jo motina, brolis Msgr. Paul J. St. Onge, brolis Rev. Theodore St. Onge ir sesuo motina Rita-Del-Croix, kuri yra Sv. Dvasios Dukterų vienuolyno Putname, Conn., viršininkė.

Rinkimai į JAV LB Tarybą

Jau šeštą kartą rinkime JAV Lietuvos Bendruomenės tarybą. Praėjusį kartą buvo parodytas didelis visuomenės susidomėjimas rinkimais. Vyriausia rinkimų komisija tikisi, kad šiais metais susidomėjimas bus dar didesnis ir dar daugiau Amerikos lietuvių rinkimuose dalyvaus.

Juo daugiau lietuvių dalyvaus rinkimuose, juo naujoji taryba bus stipresnė ir daugiau ji galės padaryti. Ligšioliniai JAV LB darbai verti visų Amerikos lietuvių dėmesio. Praeitų metų mokslo ir kūrybos simpoziumas, surengtas JAV LB centro valdybos pastangomis, buvo geriausias to įrodymas.

Vyriausia rinkimų komisija nori atkreipti visų dėmesį ypatingai į šiuos dalykus:

1. Rinkimai visur vykdomi birželio 6-7.

2. JAV LB tarybą gali rinkti visi lietuviai, sulaukę 18 metų amžiaus.

3. Nors rinkimas ir nebūtų įtrauktas į LB apylinkės sąrašus, jis gali balsuoti atvykęs į savo apylinkės rinkimų būstinę arba pasijuntęs jai savo balsą paštu, kur rinkimai yra pravedami korespondencijos būdu.

4. Kiekvienas rinkikas gali dalyvauti rinkimuose tik už save.

Visais iškilusiais klausimais vyriausia rinkimų komisija siūlo kreiptis į savo apylinkes.

Visi dalyvaukime birželio 6-7 rinkimuose į JAV LB Tarybą.

JAV LB VI-tosios Tarybos Vyriausia Rinkimų Komisija: Kazys Vasaitis — pirm., Vincas Trumpa — vicepirm., Genė Vasaitienė — sekr., Gražina Čėsnaite — narė, Giedrė Malėnaitė — narė

joje buvo įvesta lietuvių kalba ir neturėjome mišiolų, velionis kiekvienam sekmadieniui paruošdavo ir išspausdindavo lapelius, kuriuos naudojo per mišias; kai buvo išleisti mišiolai lietuvių kalba, jis prie bažnyčios durų juos pardavinėdavo.

(nukelta į 5 psl.)

Nauji patvarkymai

kurie dabar galioja muitų apmokėtiems siuntiniams į LIETUVĄ ir U.S.S.R. Suprastintos prekių klasifikacijos, pakeistas muitas ant kai kurių daiktų etc.

Sena patikima firma

toliau aptarnauja nuolatos didėjančių klientų skaičių, tradiciniai, su virš 40 metų patyrimu. Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už pasitikėjimą. Jei ne, tai prašome pasinaudoti mūsų pataravimu ir Jūs būsite dėkingas mums.

SIUNTINIAI PASIEKĖ MUS PASTU ISSIUNČIAM TĄ PACIĄ DIENĄ

Dėl paskutinio katalogo ir vėliausių patvarkymų kreipkitės į

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106; Tel. 215-925-3455

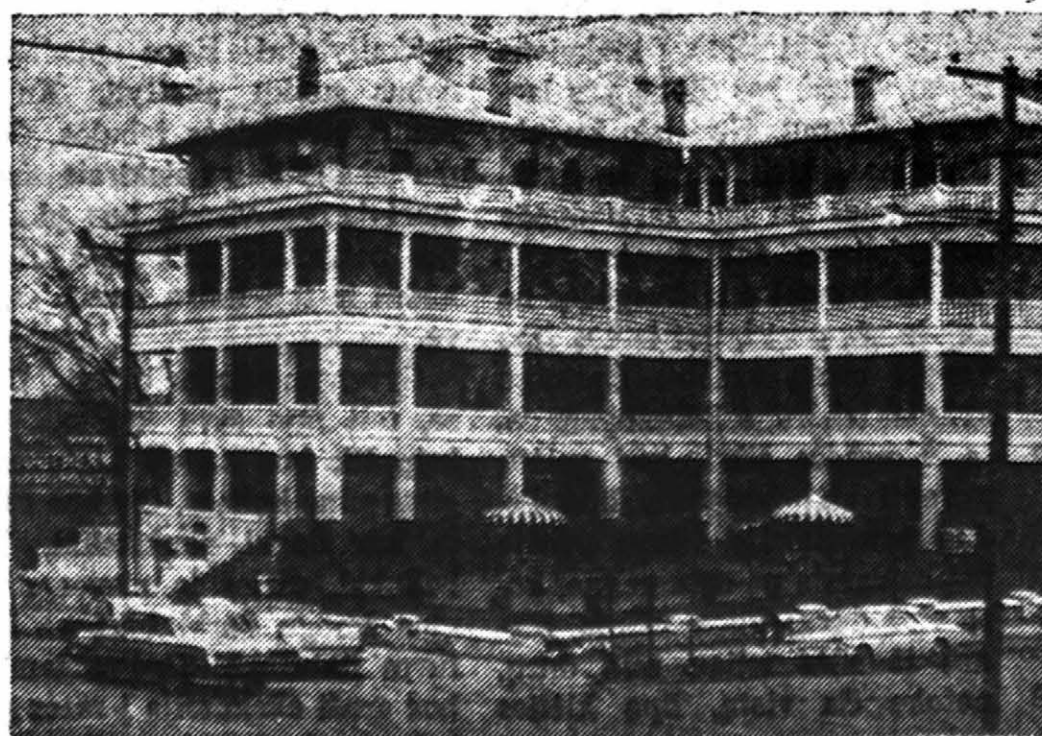
CENTRINĖ ISTAIGA NEW YORKE:

220 Park Avenue South New York, N.Y. 10003

Tel. 212-982-8410

Ar į bet kurį mūsų skyrių ir atstovus:

PHILADELPHIA, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224 — 3206 Eastern Ave.	DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127 — 390 West Broadway	AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60632 — 4102 Archer Ave.	254-4144
CHICAGO, Ill. 60622 — 2242 W. Chicago Ave.	BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119 — 787 E. 185th Street	486-1836
DETROIT, Mich. 48210 — 6460 Michigan Ave.	TA 5-7560
ELIZABETH, N.J. 07201 — 956a Elizabeth Ave.	354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212 — 11415 Jos. Campau Ave.	365-6350
HARTFORD, Conn. — 11 Charter Oak Avenue	203-249-6255
KANSAS CITY, Kan. 66102 — 18 So. Bethany	AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026 — 2841 Sunset Blvd.	382-1568
MIAMI, Fla. 33138 — 6405 Biscayne Blvd.	FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55414 — 217 E. Hennepin Ave.	FE 2-4908
NEW BRITAIN, Conn. 06052 — 97 Shuttle Meadow Ave.	224-0829
OMAHA, Nebr. 68107 — 5524 So. 32nd Street	731-8577
PARMA, Ohio 44134 — 5432 State Road	749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222 — 346 Third Avenue	GR 1-3712
ROCHESTER, N.Y. 14621 — 683 Hudson Avenue	BA 5-5923
NEW YORK, N.Y. 10003 — 101 First Avenue	OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122 — 1236 9th Avenue	LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98103 — 1512 N. 39th Street	ME 3-1853
SOUTH RIVER, N.J. 08082 — 168 Whitehead Ave.	257-2113
WORCESTER, Mass. 01604 — 82 Harrison St.	798-3347
TRENTON, N.J. 08611 — 730 Liberty Street	LY 9-8163
VINELAND, N.J. 08360 — Parish Hall, West Landis Ave.	691-8423



Southern Hotel Apts., 333 Quachita Ave., savininkai Bronė ir Hubert Martin, kurie už labai prieinamą kainą parduoda šią nuosavybę.

VILTIES CHORAS DŽIUGINA KLAUSYTOJUS

PHILADELPHIA, PA.

Kai dvidešimt antrus metus žengias mūsų choras pasirodė prieš mus scenoje, juo džiaugėmės ir jį sveikinome.

Darni choro sudėtis. Šalia dainos veteranų — jaunuolių veidai. Galingas sudėtingų kūrinų atlikimas. Solistai. Puošnus choro rūbas. Ir nesvarbu, koks choro vardas: senasis — Philadelphia's lietuvių tautinio meno ansamblio choras, ar nau-

jasis — Viltis. Choras buvo ir pasilieka stipriausias meno vietas mūsų kolonijoje.

Balandžio 18 choro vakaro programą sudarė Elenos Kepalaitės meno kūrinių parodos atidarymas ir meninė dalis.

Paroda buvo surengta šeštadieninės mokyklos patalpose. Meninę programą pradėjo pia-

nistė Silvija Stupelytė, atlikdama Griego Opus 65, No. 6 ir Mendelssohno preliudą E minor. Solistė Ona Salčiūnienė, akomponuojant Rimui Juzaičiui, padainavo K. B. Banačio Tulpes ir Mascagni Myli, nemylė. Išraiškos šokėja Elena Kepalaitė gražiai programon įsijungė pašokdama du šokius — Mozaika ir Ritmas. Rimas Juzaitis pasirodė kaip pianistas, mėgstas ugningus, audringus kūrinius. Jis atliko Chopino Revoliucinį etiudą. Solistės Ona Pliuškonienė ir Ona Salčiūnienė išėjo scenon duetui. Akomponuojant S. Stupelytei, jos padainavo St. Navicko Aukštą kalną ir St. Gailevičiaus Užžėlę takas.

Po trumpos pertraukos scenoje pasirodė choras. Pirmoje dalyje, akomponuojant Anelei Kaulinytei, jis padainavo A. Kaulinytės Vilties dainą, J. Zilevičiaus Oi kad išauštų ir J. Stankūno Jaunystės maršą. Antroje dalyje sudarė penkių dalių kantatą lietuviui mokytojui pagerbti — Lietuvos šviesos keliu. Muzika — komp. B. Budriūno, žodžiai — Bern. Brazdžio. Solistų tarpe, šalia mum gerai pažįstamų Onos Pliuškonienės ir Onos Salčiūnienės, pirmą kartą matėme šio choro organizatorių ir pirmąjį jo dirigentą Vytautą Matonį. Akomponavo Silvija Stupelytė ir Rimas Juzaitis.

Labai gerai, kad, prieš dainuojant kantatą, buvo leista jos žodžius išgirsti deklamuojant. Deklamavo vakaro programos vadovė Virginija Majauskienė.

Kantata buvo užbaigta meno vakaro programa. Džiaugsmas išsiveržė audringu plojimu. Jis maloniai palietė ir programos dalyvių bei choro vadovybės širdis. Tai buvo bent dalelė atlyginimo už repeticijos praleistas sekmadienį valandas.

Plojančiųjų tarpe buvo ir Sv. Andriejaus parapijos klebonas kun. Jurgis Degutis, padaręs chorą antruoju klebonijos šeimininku.

Kai gegužės 9 išleisdom chorą dainuoti į Hartfordą, jau tėt, kad ir tenykštiei lietuvių kolonijai jis neš džiaugsmo.

Choras šiuo metu turi apie 40 dainininkų. Jo vadovas ir dirigentas yra Leonas Kaulinis. Vadovui talkina jo dukra Anele Kaulinytė ir Vytautas Matonis. Sekmadienias choras gieda Sv. Andriejaus parapijos



Philadelphia's lietuvių choras Viltis. Viduryje iš k. į d. Angelė Kaulinytė (antroji eilėje), dirigentas Leonas Kaulinis ir Vytautas Matonis.

BALTIMORE, MD.

Maryknoll seselės misionierės per Seštesnės šv. Alfonso bažnyčios prieangyje rinko aukas. Parapičiai jas dosniai parėmė.

Algimanto Penkausko ir Donnos Velionaitės jungtuvės Sv. Alfonso bažnyčioje įvyko gegužės 9. Jų tėvai, giminės ir draugai dalyvavo 11 val. sutuoktinių mišiose. Jungtuves palaimino kun. A. Dranginis. Po mišių jaunavedžiai ir svečiai Lietuvių svetainės didžiojo salė buvo gražiai pavaisinti. Mišių metu giedojosi d. Čiurlionio ansamblio.

Dr. Stasys Ankudas, Baltimorės lietuvių tarpe populiarius gydytojas, šiuo metu atostogauja Japonijoje.

bažnyčioje lietuviškų pamaldų metu.

Choras ruošiasi dalyvauti ateinančioje dainų šventėje.

K. C-tas

Tėv. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M., gegužės 21 atvyksta į Philadelphia į apsisistos šv. Andriejaus parapijos klebonijoj. Jis čia atvyksta Brooklyn pranciškonų vienuolyno, koplyčios ir kitų pastatų statybai aukų rinkimo reikalu. Atvykęs tarsis su anksčiau tam tikslui suorganizuotu komitetu ir jo padedamas lankys Philadelphia's ir apylinkių lietuvių. Philadelphia'jio pasiils ilgesnį laiką.

HARTFORD, CONN.

Svarbus L.A.P. klubo narių susirinkimas

Balandžio 19 savo patalpose L.A.P. klubo nariai turėjo mėnesinį susirinkimą, kuris buvo gana svarbus, nes ieškota būdų, kaip išlaikyti klubą gerame lygyje. Šis klubas yra visų lietuvių namai. Čia vyksta lietuvių švenčių minėjimai, choro ir tautinių šokių repeticijos, organizacijų susirinkimai, puotos - baliai, banketai ar mažesni pobūviai.

Susirinkime Bronius Vedeikis išskėlė mintį, kad visi nariai apsidėtų vienkartinio 10-ties dolerių mokesčiu klubui paremti. Susirinkimas į šį pasiūlymą atkreipė dėmesį. Šių eilučių autorius siūlė šiam tikslui surengti loteriją, išstant televiziją, radijo aparatą, laikrodį ar ką kita, žodžiu, keltą laimėjimų. Buvo ir daugiau siūlymų. Sie pasiūlymai bus persvarstyti ir priimti birželio mėn. pusmetiniame narių susirinkime.

Susirinkime taip pat pakoментuotas spaudoje minėtas klubo praeitų metų deficitas. Kaip žinome, dėl rašinio apimtų (rašinsys ir taip dėl kalbų, pasikeičiant valdybai, dėl pranešimų, dėl kalbų vaišės ir dėl ko kita išėjo gana ilgas) paminėta tik deficitą trijų tūkstančių suma, bet nepa-

minėta, kaip ta suma atsirado; tad buvęs klubo pirmininkas šiame dalyje įžiūrėjo lyg jam metamą šešėlį. Dėl to tenka čia kiek plačiau tą reikalą (deficitą) paaiškinti.

Tas trijų tūkstančių L. A. P. klubo deficitas susidarė ne iš kieno nors blogos valios, bet dėl įvykusios nelaimės ir būtinų remontų. Pavyzdžiui, audra nulaužė šalia klubo namo augusį medį, ir jis griūdamas sugadino namo stogą, elevatorių (keltą), nutraukė elektros laidus ir t.t. Stogo pataisymas atsiėjo 720 dol., elektros laidų sutvarkymas — 469.70 dol., elevatoriaus pataisymo išlaidos — 386.65 dol. Be to, būtinai reikėjo pertvarkyti šildymo sistemą, kuri atsiėjo 417.75 dol. Tad iš viso — 1994.12 dol., vadinasi, apie 2,000. Dar vienas tūkstantis išleistas kitiem svarbiem reikalams.

Klubas valdyba (tiek buvusi, tiek dabartinė), direktorių taryba ir klubo šeimininkas Adolfas Maslauskas klubą tvarko labai rūpestingai ir tautiškai. Jeigu atsitinka nelaimių ar svarbių reikalų, o tuo pačiu išlaidų ir deficitų, tai niekam nereikia dėl to jaudintis. Geriam noram esant, vėl viskas grįžta į normalias vėžes.

Jonas Bernotas

IŠ VISUR

— Vakarų Europos lietuvių katalikų kunigų studijinis suvažiavimas įvyks gegužės 28-31 V. Vokietijoje, 6101 Braunshardt bei Darmstadt, Exerzientenhaus St. Ludwig. Pagrindinė suvažiavimo studijų tema — mūsų pastoracijos pramė ir uždaviniai "Pastoralis migratorum cura" enciklikos teorijoj ir praktikoje. Iš tos temos natūraliai išplauks kitos paskaitų temos: liturgija ir jos vaidmuo pastoracijoje, jaunimo pastoracijos galimybės mūsų salygoje, pasauliečiai mūsų pastoracijoje, kunigo socialiai karitatyvinė veikla ir pastoracija, pagalbines pastoracijos priemonės ir būdai. Referuos eile kunigų ir pasauliečių. Programą nustatyti ir techniškai suvažiavimą suorganizuoti vysk. dr. Antanas Deksnys pavedė Vokietijos lietuvių katalikų sielovados direktoriui prel. dr. Jonui Avižai, kuris talkon pasikvietė kunigus Kazimierą Senkų ir Bronių Liubiną. (Eli)

— ALRK Vargonininkų ir kitų Muzikų Sąjungos Chicago's pirmininkui komp. J. Bertuliui mirus, provincijos pirmininko pareigas perėmė buvęs vicepirmin. muz. A. Gedraitis.

— JAV LB centro valdyba 1970 balandžio 19 savo posėdyje, kuriame dalyvavo 111-čios Tautinių šokių šventės komiteto pirm. dr. L. Kriaučiūnas, programos vadovė J. Matulaitienė ir LB Chicago's apygardos valdybos atstovai — pirm. A. Juškevičius ir Irena Smieliauskienė, paskirstė 111-čios Tautinių šokių šventės pelną. 4000 dol. paliktą IV-tai Tautinių šokių šventei, o likusieji pinigai lieka JAV LB centro v-bos kasoj ir bus naudojami tautinių šokių puoselėjimui. Tačiau posėdžio nutarimu tie pinigai negali būti naudojami tautinių šokių grupių išvykam remti.

— Dr. E. Gedgaudas, Minnesotos universiteto radiologijos departamento vedėjas, Dallas, Texas, radiologijos kolegijoje buvo pagerbtas ir jam suteiktas garbės diplomai. Dr. E. Gedgaudas balandžio 23 išvyko į Europą kaip vizituojąs profesorius ir lankysis Vakarų Berlyno, Helsinkio, Stockholmo, Kopenhagos ir Berno universitetuose.

— JAV LB centro valdyba ruošia memorandumą kongreso specialiai komisijai, įstatymo projektui "Ethnic Heritage Studies Centers Bill H. R. 14910" priimti. Memorandumą komisijai pristatys kongresmanas Derwinski.

— Lietuvių misija Phoenix, Ariz., pirmą kartą įtraukta į vyskupijos institucijų oficialų katalogą-direktorijumą. Anksčiau lietuvių misija nebūdavo skelbiama.

— Marianapolio parengiamoj mokykloje statomas naujas valgyklos pastatas, kur galės tilpti net 320 berniukų. Visas projektas kainuos 325,000 dol. Pastatas bus pradėtas statyti šiais metais ir baigtas 1971 kalėdom. Šiuo metu mokiniai naudoja nepritaikytas patalpas rūsyje. Marianapolio mokykla yra įsteigta 325 akrų sodyboje ir priklauso tėvų marijonam.

— Kun. dr. Juozas Prunskis, jau 30 metų dirbęs kaip Draugo redaktorius, paskyrė 150 dolerių premiją vyresniųjų moksliečių lituanistinio rašinio konkursui. Rašinių konkursas baigiasi birželio 15.

— Dail. A. Krivickas, Vasilio 16 gimnazijos mokytojas, Stuttgarto meno galerijos "Galerie von Kloczynski" pakvietė dalyvauti bendroje meno parodoje, kuri įvyks rugpjūčio 1-20.

Mielas lietuvi, paremk lietuvių pranciškonų pastangas pastatyti KULTŪROS ŽIDINĮ New Yorke. Išgytas žemės sklypas Highland Blvd., Highland Parke, Brooklyn, N. Y. Baigiami ruošti pastatų planai. Laukiam talkos! — Auką prašom siųsti lietuvių pranciškonų vienuolynui 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Velionies palaikai buvo pašarvoti laidotuvių direktoriaus Dirso namuose. Per dvi dienas juos gausiai lankė kunigai, seselės, vienuoliai, kitataučiai ir vietos bei apylinkės lietuviai. Maldos už a.a. P. Pauliukonio sielą tęsėsi kaip nenutrūkstama grandinė iš visų lankytojų širdžių. Rožančius buvo kalbamas ateitininkų, seselių rėmėjų sk., lektorių ir komentatorių, seselių, Sv. Kazimiero mokyklos mokinių kartu su seselėmis.

Gegužės 2 d. 10 val. ryto a. a. P. Pauliukonio palaikai buvo nulydėti į Sv. Kazimiero parapijos bažnyčią, kurioje mišias koncelebravo: kun. J. Steponai-

tytis, Sv. Kazimiero parapijos klebonas kun. V. Martinkus (Providence, R. I.), Marianapolio tėvų marijonų namo viršininkas kun. J. Jančius, kun. J. Petras, M.I.C., Aušros Vartų parapijos vikaras kun. J. Bakanas ir du tėvai pranciškonai.

Dalyvavo prel. Pr. Juras, prof. kun. St. Yla, kun. Paulauskas ir kiti kunigai. Taip pat ir Sv. Kazimiero ir Nek. Prad. Marijos seselės, velionies draugai, buvęs At-kų Federacijos vad. dr. J. Girnius, dr. P. Kaladė, dr. A. Kučas ir kt.

Ateitininkai dalyvavo organizuotai. Karštą nešė sūnūs ir žentai. Žmonių buvo pilna bažnyčia. Po mišių sugiedotas Lietuvos himnas, ir netrukus ilga automobilių vilkstinė lydojo a. a. P. Pauliukonio palaikus per Naujosios Anglijos žaliuojančias apylinkes į Putnam, Conn., kur juos priglaudė amžinam poilsui Nekaltai Pradėtosios Marijos seselių Dangaus Vartų kapinės.

Kapinėse visus apeigas atliko seselių kapelionas prof. kun. St. Yla, kuris pabaigoje organizacijų, seselių, draugų, pažįstamų ir visų lietuvių vardu tarė jautrų atsisveikinimo žodį ir pakvietė visus sugiedoti ateitininkų himną. Himnas buvo giedamas visų su ašaromis akyse.

Mes grįžome prie savo darbų ir namų, bet a.a. Pranas jau nesugrįžo, nors daug kartų važiavo tais keliais.

Pasiges Tavęs, Pranai, katalikiškos organizacijos, kuriose aktyviai dirbai.

Pasiges šio laikraščio leidėjai, nes daugiau Tavo straipsnių nesulauks.

Pasiges lietuvių visuomenę, nes buvai nepalaužiamas kovotojas dėl lietuviybės.

Ypatingai pasiges Tavęs Tavo šeima, kurią visa širdimi mylėjai ir dėl jos aukojaisi, stengdamasis visus išleisti į mokslą.

Ne kartą velionis išsireiškė: "Vaikam pinigų nepaliksiu, bet visus išleisiu į mokslą". Tuo keliu ėjo ir to siekė.

Paliko gražų tautos žiedą — šeimą. Jaunajam atžalynui visų lietuvių vardu linkiu eiti tėvėliu pėdomis ir tęsti jo darbą Dievui, tėvynei ir artimui. Brangiajai poniai linkim sveikatos ir ištvermės laimingai vairuoti šeimos laivą per audringas šio gyvenimo bangas. Su Jumis liūdi visa Worcesterio lietuvių kolonija, netekusi vieno iš stipriausių kovotojų dėl lietuviybės.

J. M.



Baltimorės moksleiviai ateitininkai pasidėjimo metu. Iš k. L. Surdokas, N. Radzius, D. Naidičiūtė, V. Kučiauskaitė, L. Grybauskaitė ir R. Buivyte. Nuotr. J. Galios

Sodai, kur nesibaigia žiedai

Brooklyno Prospect parke yra botanikos sodas su savo šiltnamiais, tvenkiniais, terasomis, nuostabiais egzotiškais medžiais. Šitame sode dirba sodininkas Petras Rasimas, kuris pats gyvena Lindenhurst, L. I. Jis kartą užkvietė aplankyti tuos amžinai žydinčius sodus.

Užėiti į šiltnamį yra kažkas nepaprasto. Staiga patenki į vasarą, — viskas taip vešlu, taip žydi, ir net vanduo nuo medžių lapų varva. Jauti drėgmės ir žemės kvapą.

☆

Petras Rasimas buvo labai paslaugus ir parodė daugybę šiltnamių, kur pilna keistų keičiausių augalų, gėlių.

Putname skyriuje buvo tropikai. Ten auga aukštos aukštos palmės. Čia tiršta augmenijos — medis prie medžio, lapas prie lapo. Čia net vanduo krinta nuo akmenų ir sudaro sriaunę upelį. Per jį išlenktas tiltas.

Surandame kaktusų daugybę kitame skyriuje, kur pridėta akmenų, priberta smėlio. Čia

dykumų augalai. Ir kiek daug kaktusų rūšių, — vieni atrodo kaip liežuvių, kiti kaip šepečiai.

300 metų krūmas

Viename skyriuje dvelktelėjo kalnų oras. Čia radome Japonijos mažas pušaites, kadugius. Čia mum parodė vieną krūmą, kuris jau turi 300 metų. Tai Tokio miesto dovana New Yorko miestui. Keistas medis ar krūmas. Jo kamienas grubliuotas, šakelės tankios. Pats auga didelėje lėkštėje.

Dar kitame skyriuje iš visų kampų vandenį purškė. Sunki drėgmė, vėjelis, šiluma. Čia tiesiog šutinta šutina. Ir augalai kitoki. Vienoj vietoj pama-

tėm galvijų kaukoles. Jos aukštai pakabintos, priaugusios žolių ir gėlių.

Svenčių ženklai

Ivedė į tokią salę, kur paprastai papuošia šventėms. Radome Velykų ženklus. Velykų šventė iš baltų lelijų buvo padarytas didelis didelis kryžius.

Tūkstančiai žiedų

Patekom į lauką. Ir kokia nuostaba — priešais buvo kalniukas, kuris visas žydėjo, geltonais žiedais apibertas. Tūkstančiai žiedų!

Kitame šlaite magnolijos, kažkokios vyšnios. Pavasario žiedai. Jie čia niekad nesibaigia ir iš čia sklinda

Prie saulės laikrodžio

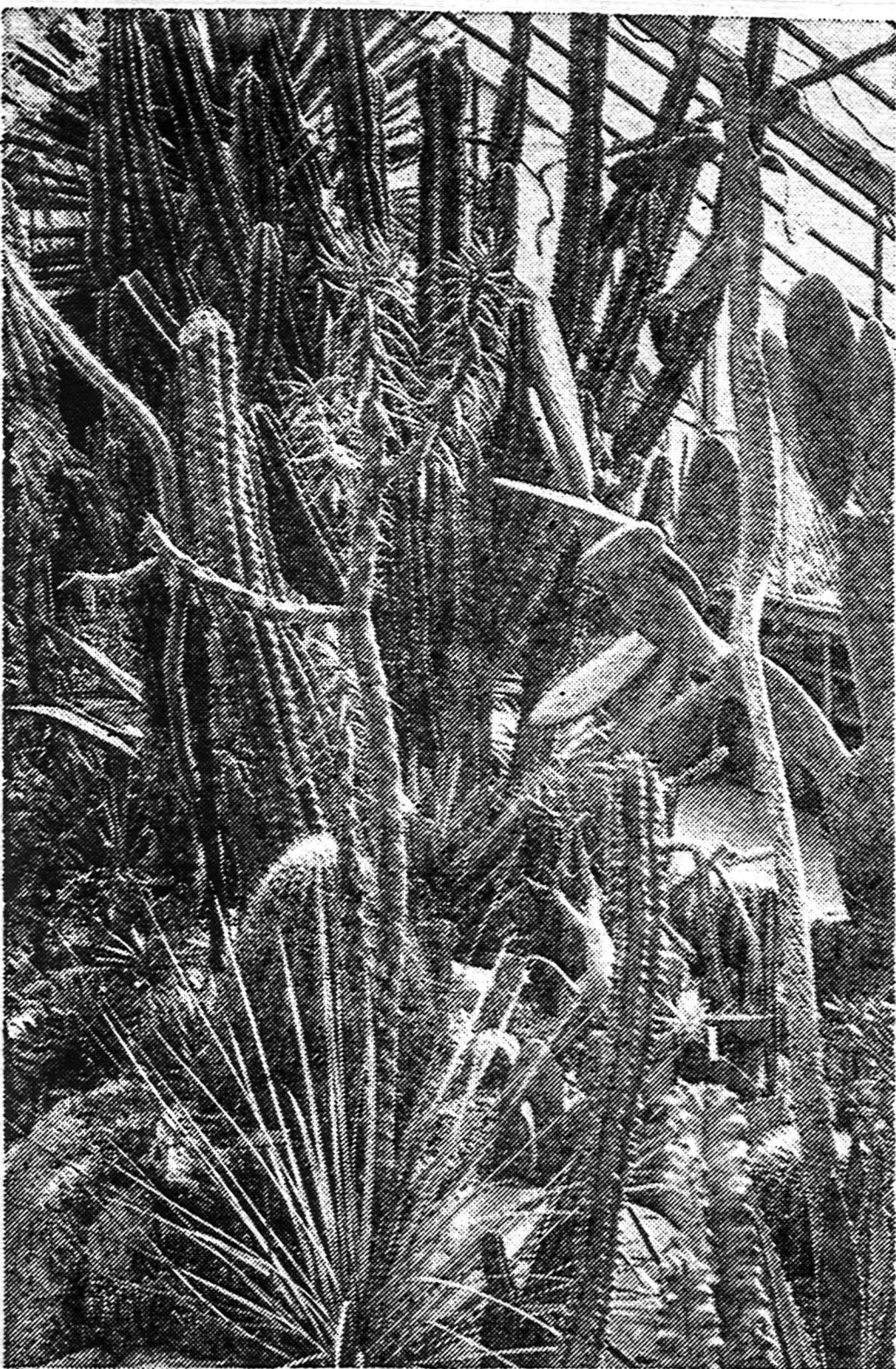
Toje aikštėje radome žalvarinį saulės laikrodį, kur įbrėžta daug visokių ženklų. Netoliese į kelią įkaltos raidės. Ten parašyta nuotoliai. Stai iki šiaurės ašigalio yra 3416.7 mylios, o iki ekvatoriaus — 2798.2 mylios. Ir kokia didelė ta mūsų žemėlė.

☆

Mus vedžiojęs Petras Rasimas sodininkystės mokslus baigė aukštesniosios sodininkystės ir daržininkystės mokykloje A. Fredoje Kaune. Visą laiką dirba kaip sodininkas. Ilgai dirbo privačiose sodininkystėse Long Island, o dabar keletą metų dirba šiame botanikos sode. (p.j.)



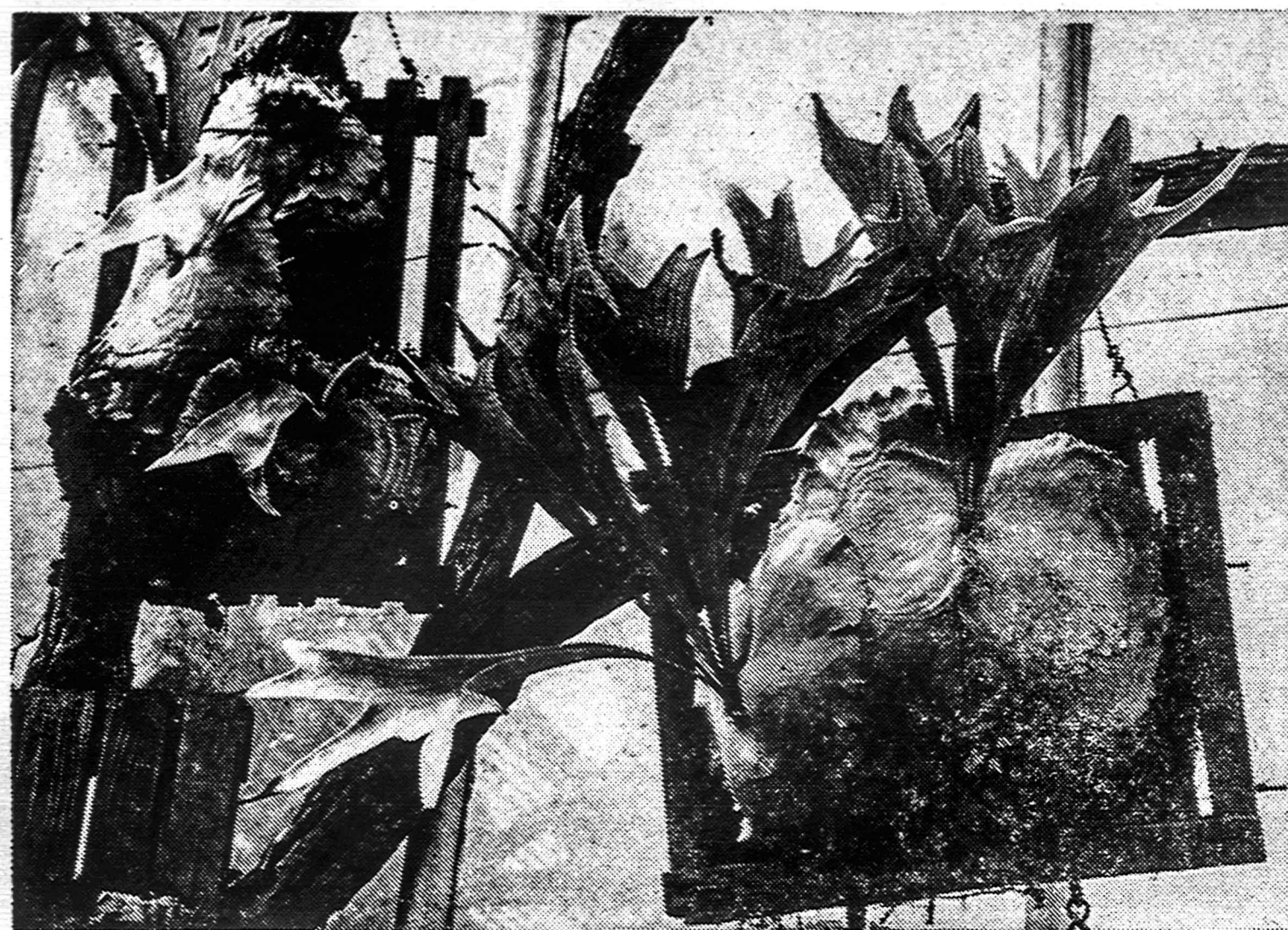
Brooklyno botanikos sode žydi medžiai ankstyvą pavasarį



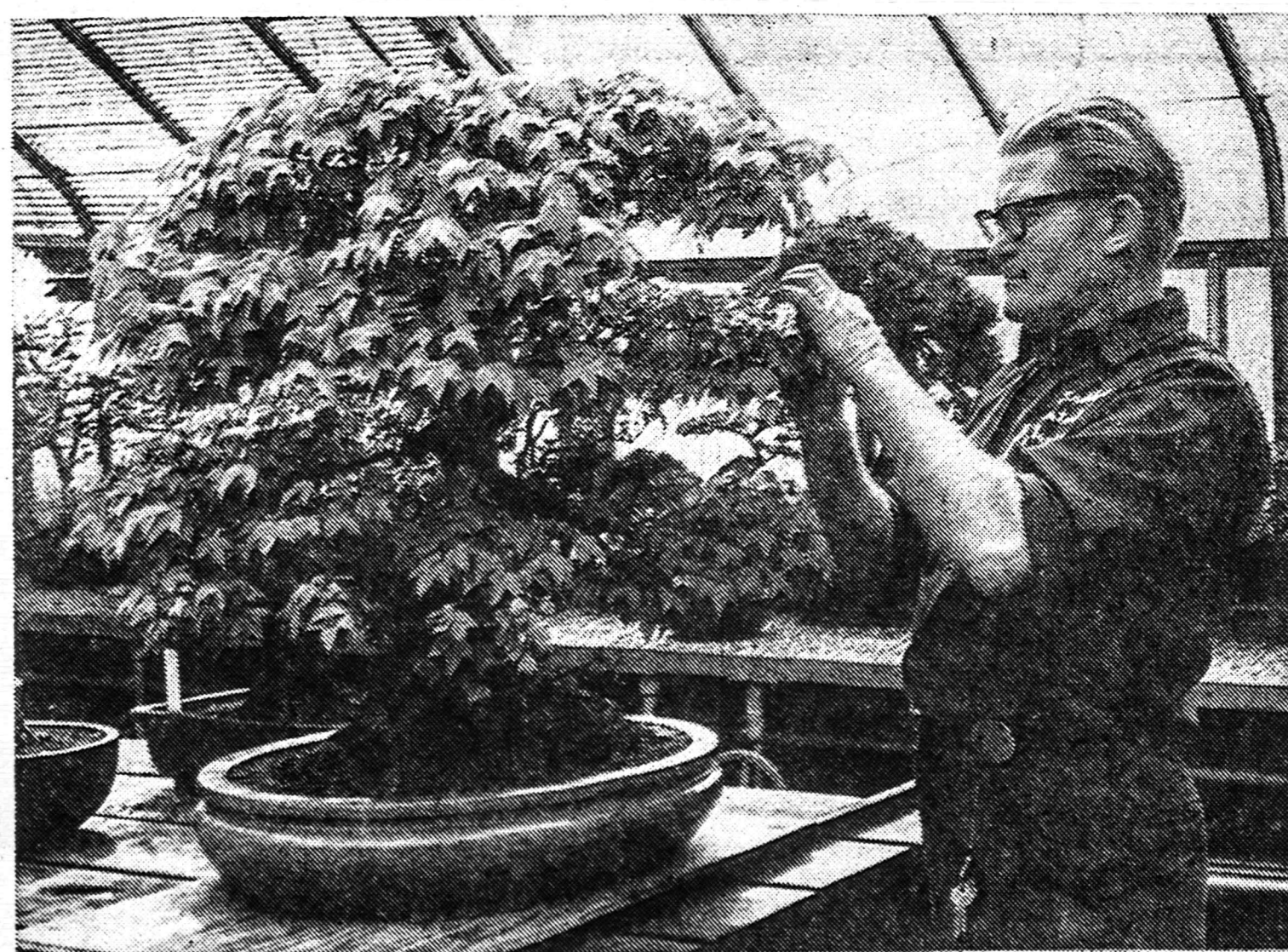
Kaktusų skyrius



Fotografas Romualdas Kisielius tarp palmių lapų.



Egzotiniai augalai ir žiedai



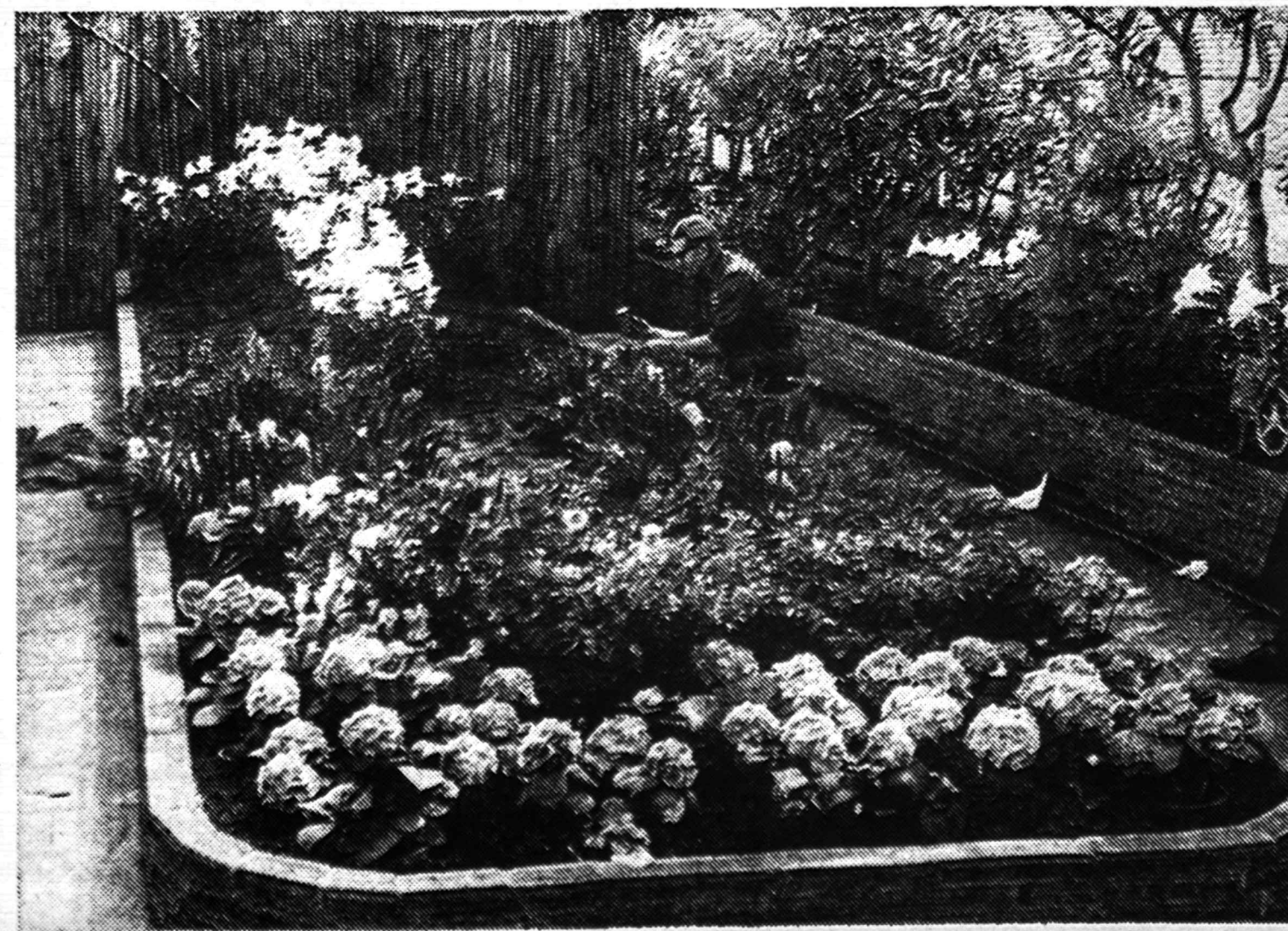
Sodininkas Petras Rasimas apžiūri Tokio miesto dovą notą medį. Šis medis yra 300 metų senumo, dovanotas New Yorko miestui.



Sodininkas Petras Rasimas apžiūri "gėlių vazoną" — galvijų kaukolę.



Kalnėlis, ant kurio žydėjo tūkstančiai geltonų žiedų.



Šiame šiltnamyje buvo įrengtas Velykų kryžius, išdėtas iš baltai žydinčių lelijų. Dešinėje — sodininkas P. Rasimas.



Lietuvių Fondo bankete gegužės 9 d. Waldorf Astoria viešbutyje svečiai klausosi dr. J. Kazicko kalbos, kai jis pristatė Joną Krukonį.

JIS TURTA ATIDAVĖ SAVO TAUTAI

Dr. J. Kazicko kalba, pasakyta Waldorf Astoria viešbutyje gegužės 9, pristatant Joną Krukonį

Gražioji ir pakilioji nuotaikoj mes susirinkom čia ne tiek atšvesti sėkmingą LF vajuos užbaigimą, kiek išreikšti mūsų visų pagarbą vienam žmogui. Žmogui, kurio nei veidas nei vardas daugumai čia nėra matytas nei girdėtas. Žmogui, kuris savo kilniavasiška auka už išstarnavo sau garbės ir pagarbos vietą ne tik LF istorijoje, bet kartu ir pasaulinėje lietuvių bendruomenėje.

Man šiandieną yra reta ir kar tu maloni pareiga pristatyti jums naują Lietuvos Fondo mecenatą, didįjį jo rėmėją, pirmąjį garbės komiteto narį Joną Krukonį.

Dzūkijos sūnus

Jonas Krukonis, Juozapinos Vickūnaitės ir Simono Krukonio sūnus, gimė 1894 birželio 5 Kibysių kaime, Merkinės valsčiuje. Jo atvykimas į šį pasaulį buvo labai tragiškas, nes jo gimimas kainavo jo motinos gyvybę. Joną paėmė auginti svetima moteris, kurios kūdikiu nebuvo skirta gyventi.

Ir taip jis pradėjo savo gyvenimą, maitinamas svetimos krūtinės, globojamas svetimos rankos.

Lietuvos seimo...

(atkelta iš 3 psl.)

veiksmas tiesiogiai ar netiesiogiai būtų pripažinti teisėtai;

2. reikalauti, kad SSSR išokupuotos Lietuvos ir kitų sovietų užimtų kraštų atitrauktų savo karinius, politinius dalinius bei administracijos aparatą, tuo būdu sudarant sąlygas tom tautom naudotis jų laisvo apsisprendimo ir laisvo vyriausybės pasirinkimo teisėmis.

LIETUVOS STEIGIAMOJO SEIMO NARIAI:

Eliziejus Draugelis, Lietuvos ūkininkų Sąjunga

Mykolas Krupavičius, Lietuvos Krikščionių Demokratų Partija

Jonas Pakalka, Lietuvos Socialdemokratų Partija

Magdalena Galdikienė, Lietuvos Krikščionių Demokratų Partija

Antanas Milčius, Lietuvos Darbo Federacija

Juozas Pronskus, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjunga

Kazys Škirpa, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjunga

New York, N. Y.
1970 m. gegužės mėn. 15 d.
(Elta)

Nebuvo tad jo vaikystės dienos šviesios ir linksmos. Nebuvo jam laiko eiti į mokyklą, nes reikėjo užsidirbti duonos kąsnį ganant svetimą kaimenę. O kiek sustiprėjus, reikėjo atlikti ir kitus ūkio darbus, darbus virš savo amžiaus, savo ūgio savo jėgos.

Į Ameriką

Todėl, nenuostabu, kad, sulaukęs 19 metų, nematydamas šviesesnio rytojaus ir kartu nenorėdamas tarnauti caristinėj Rusijos armijoj, 1913 Jonas pasitraukia į JAV.

Nemokėjo Jonas nei skaityti, nei rašyti, nebuvo jis girdėjęs nei angliško žodžio. Tačiau sąvyje jis turėjo kažką, ko daugelis ir mokyti ir svetimas kalbans žinančių pasigenda — būtent, pasišventimą darbui, užsispyrimą besiekiant aukštesnio tikslo, sugebėjimą pakelti sunkumus ir neprįtęlius ir kilnią, dosnią lietuvišką širdį.

Nelengvas gyvenimas

Nebuvo lengvas jo gyvenimas ir Amerikoje. Dirbo įvairius darbus, mokėsi naktimis, taupė, sunkiai uždirbtą dolerį ir svaiojo apie gražesnę rytų.

Teko keltis iš vietos į vietą — Massachusetts, Philadelphia, Newark. 1935 Krukonis atsikelia į Patersoną, kur jį vietiniai prisimena kaip paslaugų ir malonų tautietį, bedirbantį mėsinej.

Pirmi bandymai biržoje

Apie tą patį laiką Krukonis šalia savo tiesioginės profesijos pradeda bandymus ir naujoji srityje, būtent — akcijų rinkoje.

Iš pradžių bandymai buvo kuklūs ir nevisai sėkmingi. Kelis kartus jo pasirinktos akcijos neatlaikė ekonominių svyravimų, ir sunkiai uždirbtos santaupos žuvo. Tačiau jo atsparus būdas, užsispyrimas nepasiduoti gyvenimo smūgiams dar labiau uždega Joną dirbti, taupyti, bandyti laimę užkerėtojo rinkoj.

Pradeda sektis

1941 grįžo į akcijų biznį. Pradėjo sektis. Šiame biznyje jis išlaikė visą laiką iki dabar su gausiais laimėjimo vaisiais.

Jono Krukonio kapitalas 1968 pabaigoje persirito per milijoninę ribą.

Santykiai su lietuviais

Jono Krukonio santykiai su lietuviais iki 1956 buvo gana riboti ir daugumoje socialinio pobūdžio. Tais metais jis susipažino su Jonu Jasiu. Išsivystė šilta draugystė, ir Jonas Krukonis įsitraukė į lietuvišką bendruomenę, susidomėjo jos reikalais ir tuoj suteikė jai finansinę paramą.

Netrukus prie tos draugystės prisidėjo Antanas Rugys, Juozas Giedraitis, kun. Viktoras Dabušis.

Rūpestis, kaip sutvarkyti palikimą

Artimi draugai iš nuolatinių pasikalbėjimų pastebi Krukonio rūpestį, kaip sutvarkyti savo palikimą. Tas rūpestis dar padidėjo, kai 1962 kovo 3 miršta jo žmona Teofilė. Jonas vėl, kaip ir gimtoje tėvynėje, pasiliko vienui vienas.

Turtą palieka Lietuvių Fondui

Daug buvo diskusijų, daug svarstymų ir daug patarimų. Tačiau po nuodugnių studijų Jonas Krukonis 1969 gruodžio 18 sudaro oficialų testamentą ir palieka visą savo turtą Lietuvių Fondui. Jo apsisprendimas, kaip ir jo gyvenimas, yra rimtas, gilus ir principinis.

Kodėl pasirinko Lietuvių Fondą?

Lietuvių Fondas Jonui Krukonui reprezentuoja labiausiai priimtą instituciją, atitinkančią jo lietuviybės sąvoką, jo pažiūrą į praktišką ir ideologinę lietuviškos veiklos reikšmę. Tai yra didžiausia auka Lietuvių Fondo istorijoje.

Kaip pinigai skirstomi?

Pagal giliai apgalvotą ir sudarytą testamentą Lietuvių Fondas turto dalį išmokės Amerikos Lietuvių Tarybai Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimų metu, Amerikos Lietuvių Bendruomenei — knygom ir brošiūrom leisti bei platinti ir kitiem karitatyviniam bei religiniam reikalams.

Stipendijų fondas

Visa likusioji suma, siekianti daugelį šimtų tūkstančių dolerių, skiriama stipendijom.

Lietuvių Fondas įsteigė Jono Krukonio vardo stipendijas ir jas duoda lietuvių krikščionių kilmės jaunimui. Pirmoje eilėje jaunimui, kilusiam iš Patersono, pertekliuiškas pajamų skiriamas kilusiem iš New Jersey ir likutis — kitom lietuvių kolonijom per visą Ameriką.

Lietuvių Fondo teisės

Lietuvių Fondas yra įpareigojamas vykdyti tų stipendijų tvarkymą, bet kartu jam sutei-

leiskomas namų prievaizda (superintendent) namui prižiūrėti — 203 Davis Ave., Kearny, New Jersey. Namas vienuolikos šeimų ir vienos krautuvės. Už priežiūrą duodamas veltui gyventi butas (3-jų kambarių) su visais patogumais, įskaitant veltui elektrą ir gazą. Mokėti angliškai susikalbėti. Kreiptis į Juliją Paknį, 133 Seeley Ave., Kearny, N.J., arba skambinti nuo 3 val. popiet telefon. 998-0615.

NEWARK, N.J.

Svč. Trejybės parapijos bažnyčioje 40 valandų atlaidai bus gegužės 17, 18 ir 19. Prasidės gegužės 17 d. 12 val. procesija ir baigsis taip pat procesija gegužės 19 vakarą. Mišios bus kaip ir kiekvieną dieną — 7, 7:30 ir 8 v. ryto.

Mišparai kiekvieną vakarą bus 7:30 v. Giedos šv. Cecilijos choras, vadovaujamas Klemenso Bagdonavičiaus.

Pamokslus sakys Tėv. dr. T. Ziuraitis, O.P., iš Washingtono. Bus puiki proga atlikti vėlykinę išpažintį, kas to dar nėra padaręs, nes visą laiką bus keletas kunigų.

Vaikų pirmoji komunija bus gegužės 17 d. per 9 v. mišias.

Sv. Vardo draugija kortavimais žaidimus rengia gegužės 24 d. 4 val. popiet.

Klebonas kun. J. Scharnus ir vikaras kun. Petras Totoraitis šia proga nuoširdžiai dėkoja visiem, taip dosniai aukojusiem Vėlykų švenčių proga.

Mūsų klebonas gegužės 6 buvo pakviestas į miesto valdybą sukalbėti maldą prieš miesto tarybos posėdį. Tai yra pirmas kartas mūsų parapijos istorijoj, kad pakviestų lietuvių kunigą į miesto valdybą invokacijai.

Veteranų pagelbininkų lietuvių postas gegužės 31 12 v. dienos rengia pamaldas Svč. Trejybės bažnyčioje.

Parapijos metinis piknikas bus birželio 21 parapijos skylyje ir salėje. Pradžią 2 val. įeinant aukojama 2 dol.

F.V.



Lietuvių Fondo balius metu dainuoja solistas Vytas Gruzdys, jam akomponuoja Algirdas Kačanauskas.

Nuotr. V. Maželio

kiamos ir visos diskrecinės teisės tvarkyti pagrindinį kapitalą, skirtą jai pajamas ir kartu plėsti tolimesnį fondo augimą.

Kodėl mes laikome šią auką neeiline ir šį vakarą ypatingu?

Pirma, ir savaime suprantama, kad paliktoji auka yra tokio didžio, jog ir lietuviškų aukų istorijoje yra, galbūt, pirmą ir vienintelę.

Antra — visas turtas ir jo pajamos yra skiriamos grynai lietuvių kultūros ir mokslo reikalams. Šiuo turtu gali naudotis tik lietuvių kilmės jaunimas ir lietuviškos organizacijos.

Trečia — šis vakaras yra ypatingas dėl pačios mecenato asmenybės, jo pasiektų rezultatų, jo aukos simbolikos ir praktiškos reikšmės.

Mes išreiškiame pagarbą Jonui Krukonui ne dėl to, kad jis sudėjęs didelį turtą, bet dėl to,

kad jis tą turtą atiduoda savo tautai, jos sūnų ir dukrų išmokslinimui, jos institucijų ir tradicijų išlaikymui.

Zmogaus vertė yra matuojama ne pagal tai, kiek jis turi, bet kiek jis duoda.

Jo pavyzdys

Jo asmenyje ir pasiektuose rezultatuose matome ir kitą

(nukelta į 8 psl.)

PADĖKA

New Yorko Operetės moterų choro valdyba reiškia padėką visiem, aktyviai prisidėjusiem prie koncerto suruošimo.

Ypatingą padėką priklauso choro vadovui Mykolui Cibui, kuris įdėjo tiek trūsio, berengdamas programą; dėkojame aktorui Leonui Barauskui, kompoz. Dariui Lapinskui, TV aktoriui Vytui Gruzdžiui, dail. Jurgiui Juodžiui, muzikui Algirdui Kačanauskui; dėkojame laikraščiui: Darbininkui, Draugui, Laisvajai Lietuvai, Dirvai, Tėviškės Žiburiams, Keleivui, Naujienoms ir Tėvynei. Visi šie laikraščiai skelbė mūsų koncertą.

Dėkojame New Yorko lietuvių radijo valandėlių vedėjams — dr. Jokūbui Stukui ir Romui Kežiui, — abu jie skelbė mūsų koncertą.

Dėkojame Gutauskų orkestrui už jų puikią šokių muziką.

Už administracinę talką ir techninę pagalbą dėkojame: Vytui Labučiai, V. Kalyčiui, O. Seibieniui, H. Mathews.

H. W. FEMALE

EXPERIENCED SECRETARY
Salary open. Nice working conditions with Import and Export experience — will train if necessary — INDUSTRIAL COMPONENTS, 328 St. Marks Avenue, Brooklyn, N.Y. Call 212-638-4726

HELP WANTED

OPERATORS earn \$100 and up, or piece work plus benefits and opportunity for advancements: with experience on pockets, zippers and hemmer work on childrens box shorts. Steady work — BARONCI, 7th floor, 54 Bleecker St. (Corner Lafayette) New York City.

GEGUŽĖS MĖNUO

Marijos gražusis mėnuo, pasiūpęs pavasario gėlėmis, papuošęs jūsų dvasias gaiviais minties žiedais, jeigu kasdien pasikaitysite po skyrelį iš T. Kornelijaus Bučnio, O.F.M. "GEGUŽĖS MĖNUO"

Knygelė kainuoja tik 1 dol. — DARBININKO administracija tel. užsakymą adresu: 910 Wiloughby Ave., Brooklyn N.Y. 11221.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

• JAV didmeistris Bobby Fischer, po poros metų pertraukos, grįžęs į aktyvų žaidimą, rodo nepaprastą pajėgumą. Belgrade įveikė buv. pasaulio čempioną T. Petrosianą 8-4. Adrijos kurorte laimėjo žaibo turnyrą, atsiplėšęs 4½ ir daugiau taškų nuo Sovietų žymnių: Smyslovo, Talio, Petrosiano, Korčnojaus ir kitų. Dabar baigia laimėti jubiliejinį turnyrą Zagrebe (Jugosl.), pralenkęs Korčnojų, Petrosianą ir elę kitų žymybų.

• P. Tautvaišas, nelauktai suklupo prieš Jasaitį "Greater Chicago" pirmenybėse, "pakisęs" figūrą. Po šito smuktelėjo į šeštą vietą, vieton būti pirmųjų tarpe. Laimėjo Panzer, didmeistris R. Byrne ir DeFotis, surinkę po 7 taškus; Sprague ir latvis Karklins po 6½. Tautvaišas, Verber ir Tums po 6 ts. Jasaitis baigė 5 taškų grupėje, V. Karpuška — 4 ts. Pirmenybės buvo gausios: 144 dalyviai.

• Chess Horizons, MSCA organas, gegužės nr. įtalpino dvi įdomesnes partijas iš Bostono tarpklubinių: Algirdo Makačio laimėtą prieš Bostono čempioną D. Harringtoną ir Lebow prieš Merkį.

• Bostono tarpklubinėse Lietuvių II pr. penktadienį pralaimėjo prieš Cambridge A. Beliko vienerios rungtynės, gegužės 15 su Boston Latin.

Parduodamas namas Highland Park-Arlington sekcijoj, tik du blocai nuo būsimos Lietuvių Kultūros židinio — Jaunimo centro. Namas vienos šeimos, su dideliais 5 miegamais, su modernia virtuve, 5 voniom. Sveatinė ugniavietė, užbaigtas rūsys, su privačiu keliu įvažiuoti į nuosavą garažą. Informacijai skambinti Chauncey Real Estate Co. Tel. 624-4300.

TO PLACE YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

DRIVERS WANTED must be acquainted with N.Y. Metro. area: full & part time day and evening shift, fringe benefits included. Apply AIRPORT LIMOUSINE CORP. Building #57 Newark-Airport, Newark, N.J. Call 201-643-0060

Maintenance man Amityville area painting outside work. General repairs etc. 40 hr week plus benefits Steady work — 516 AM 4-1662

TRUCK MECHANICS

GRADE A
Top Wages — Union Shop
Good Condition
Call Mr. Febbo
(201) 434-1600

General Maintenance Man — handy with tools to work out of Edison, N.J. Ample knowledge of English necessary. Connect yourself with a good Concern. Good conditions, salary commensurate with ability. Call Mr. K. Winkey — 201-985-2460

Experienced WOODWORKERS — thoroughly experienced Foreman & Supervisor to run and operate plant. Top salary. Good benefits. English required. (516) 277-3085 or (516) 665-5452 (leave name and phone).

SERVICE

RIVERDALE T.V. AND COLOR SPECIALIST
\$12.95 Service Charge
including color adjustment and rad checked by machine
Call: 914-237-0100 anytime

Air conditioning warning — check your air conditioning system before the hot weather comes. Phone Colon Airconditioning. We sell and service and install Air Conditioners — 623 East Tremont Avenue Bronx, N.Y. — 212-299-1565

CHEZ CIRO BEAUTY SALON
The Newest Salon in Throggs Neck... The Comfort and Elegance of your Living Room... At Reasonable Prices. — 3814 E. Tremont Ave., Bronx, N.Y. — TY 2-1115

DISPLAY

Continental Translators if you have language difficulties getting a N.Y. drivers license or changing out of state, call us. All service done in native language. Tel. 212-982-9844

LA COURONNE
10 Riverside Ave. Lyndhurst, N.J. Open 6 days a week, closed on Tues. Hours: 11 AM to 2 AM — French Cuisine. Host Raymond Lambert. Call 201-939-6674 or 939-9868

Waldorf Associates licensed electrical contractors industrial, commercial and residential. Free estimates. Emergency service. Specializing in all types of wiring and design. Call from 8-5 823-9515 2070 Cross Bronx Expressway Bronx, New York.

Virginia 9-4496
A. R. SHIPLEY COMPANY

Aluminum Combination Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N.Y. 11208
Allen R. Shipley

PIRMAUJANTI DEŠŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGŠCIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kellonei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užsakykite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

NEW YORKO LAUKIAUJENOS

Prez. A. Stulginskio minėjimas bus šį sekmadienį, gegužės 17, Maspetho lietuvių parapijos salėje. Minėjimą rengia įvairių organizacijų komitetas. Tos organizacijos yra: ateitininkai, LK demokratai, skautai, Tautinė Sąjunga, LF Bičiuliai, Amerikos Lietuvių Taryba, LRK Federacija, Lietuvių Bendruomenė, Liet. Dantų Gydytojų Sąjunga, Balfas, Liet. Kat. Religinė Salpa, lietuvių parapijos. Pamaldos bus 11 val. Maspetho lietuvių bažnyčioje. Mišias aukos ir pamokslą sakys prel. J. Balkūnas. Akademija prasidės 12 v. tos pačios parapijos salėje. Paskaitą skaitys dr. D. Jasaitis, aktorius Vitalis Zukauskas skaitys A. Stulginskio laisvą ištrauką. Visi prašomi dalyvauti pamaldose ir minėjime. Organizacijos prašomos pamaldose dalyvauti su vėliavomis.

N. Y. tautinių šokių grupė šį šeštadienį, gegužės 16, mini savo veiklos 20 metų sukaktį. Ta proga koncertas bus Marian Manor (buvusioje švabų salėje). Pradžią 6:30 v.v. Programoje dar dalyvauja ir Zibuoklių sekstetas, vadovaujamas L. Stuko. Išleidžiamas gražus sukaktuvinis leidinys. Visi kviečiami atlikti ir padėkoti jauni.

B.S. Ramovis karių veteranų N. Y. skyriaus visuotinis narių susirinkimas šaukiamas gegužės 17 sekmadienį, 4 val. p. p. Lietuvių Kultūros židinyje, 261 Highland Blvd. Brooklyne. Dienotvarkėje: aktualūs pranešimai, skyriaus valdybos rinkimai, Tarptautinė politinė padėtis ir Lietuvos laisvinimo pastangos — dr. Br. Nemicko paskaita. Po sueigos kavutė — pabendraavimas. Maloniai kviečiame visus ramovėnus, jų šeimas, L.K. Birutės D-jos nares šiame susirinkime gausiau dalyvauti. Visais klausimais risti — Vyt. Šventoraitis, EV 5-5458.

Parduodamas tautinis kostiumas. Skambinti po 7 v.v. (201) 763-7622.

Ridgewoodo išnuomojamas gražus iš 6 kambarių butas. Informacijai tel. HY 7-4677.

Prabėgo jau 5 metai nuo a.a.

Dr. Marijono Slaboko

mirties. šeštadienį, gegužės 23 d. 8 val. 30 min., Elizabeth, N.J., lietuvių šv. Petro ir Paulio bažnyčioje bus pamaldos. Giminės, draugai ir pažįstami prašomi dalyvauti pamaldose ir atvykti pusryčiams į rezidenciją — Union N.J., Magnolia Pl. 1217.

MARIJONA SLABOKIENE

N. Y. TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS

20 metų veiklos sukaktuvinis

KONCERTAS

Gegužės 16 d. 6:30 v. vakaro

MARION MANOR

(buvusioje švabų salėje)

474 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N.Y.

PROGRAMOJE:

N. Y. TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ, vadovaujama Jadvygos Matulaitienės
ZIBUOKLIŲ MOTERŲ SEKSTETAS, vadovaujamas Liudo Stuko
Šokiams gros Gutauskų orkestras.

Įėjimas suaugusiems — 4 dol.;

mokslius einančiam jaunimui — 2 dol.

Visi maloniai kviečiami!

Komitetas

Ir vėl pradedam

New Yorko Balfio 100-sis skyrius pradeda planuoti naują lėšų telkimo vaju. Tuo tikslu buvo sušauktas metinis narių susirinkimas gegužės 6. Susirinko neperdidelis narių skaičius. Todėl bus gyvas reikalas visus esančius ir buvusius narius įtikinti, kad jie skirtų bent valandą ar pusantros per metus Balfio reikalui ir atsilankytų susirinkimui. Mat reikia į skyriaus vadovybę laiku laiku įvesti naujus asmenis, o dabartiniam duoti kiek atostogų. Toks darbas, kaip šalpa, neduoda viešos garbės, todėl valdybos ar komisijų darbo reikia imtis iš pareigos.

Susirinkime apsvaistytos ir patvirtintos praėjusių metų apyskaitos. Valdybos ir vajeaus komiteto dirbtas sąžiningai, revizijos komisija tegalėjo duoti porą mažų pastabų dėl formulu-

lumų. Iš apyskaitų paaiškėjo, kad praėjusių metų vajeaus virš 6000 dol. pajamų, o jam praversti, įskaitant koncertą ir didelę loteriją, teišleista tik kiek per 400 dol. Taipgi paaiškėjo, kad anksčiau įvairios lietuvių organizacijos ir klubai laikydavo savo pareigą. Balfui vajeaus proga skirti tam tikrą sumą, bet dabar ta praktika jau nevykdoma. Tačiau pereinamais metais pasireiškė gyviau, nei ankstesniais laikais, kita labai girtina praktika — tai vietotų užuojautų per laikraščius ar vietotų gėlių prie velionies kars-

to, skirti atitinkamą auką Balfui. Ši praktika skatinama ir plėtinama, nes iš tikrųjų auka neturtingųjų tautiečių šalpai yra labai vertingas velionies pagerbimas.

Buvo sudaryta nauja skyriaus valdyba ir revizijos komisija. Valdybą sudaro: Eugenijus Norakas — pirmininkas, Emilija Vainšnoraitė — vicepirmininkė, Jonas Jankus — sekretorius, Antanas Kaunas — išdinininkas ir Julius Botyrius — narys. Revizijos komisijos sąstata: Kazys Bačasauskas, Marija Virbickienė ir Vincas Padvarietis.

Skyrius šiuo metu vykdo "ad-resų vaju": sudarinėja kartoteką naujų asmenų, iš kurių tikisi rudens vajeaus metu gauti naujų aukų. Tai labai svarbus reikalas, nes dabar turimoje skyriaus kartotekoje daug adresu jau pasenę ir nebeaudingai. Piniginio vajeaus mėnuo numatyta nuo rugsėjo 28 iki spalio 24. Jo užbaigtuvė bus suruošta vajeaus vakaras Maspetho lietuvių parapijos salėje, kur paprastai vyksta (prel. Balkūno dosnumo dėka) visi Balfio parengimai. Vajeaus darbam vykdyti tuojau bus sudarytas platesnės apimties vajeaus komitetas.

(j.b.)

Inž. Gediminas P. Kurpis išvyko į Newport Beach, Calif., gegužės 11-14 vykstantį Tarptautinį Elektromagnetinių Bangų (Microwave) Teorijos ir Technikos Simpozijumą, kur skaitys paskaitą apie savo sukonstruktuos aukšto dažnumo priimtuvos sistemos detales bei veikimo savybes.

Išnuomojama I aukšte 3 kambariai su vonia, virtuve, pusantro bloko nuo Apreiškimo parapijos bažnyčios. Pageidaujama dviejų asmenų suaugusių šeima arba vienas asmuo. Skambinti po 3 val. E. Sandanavičienė EV 8-1826.

Rašomos maš. įv. kalbomis, Radio stereo ir kt., Color TV, Kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y., 11731 TEL.: (516) 757-0055.

Visi Telefunken produktai laikinai labai atpiginti! Radio Stereo, Tape recorderiai ir kt. Skubiai susižinokite betarpiškai su SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y., 11731 Tel.: (516) 757-0055.

Padėka

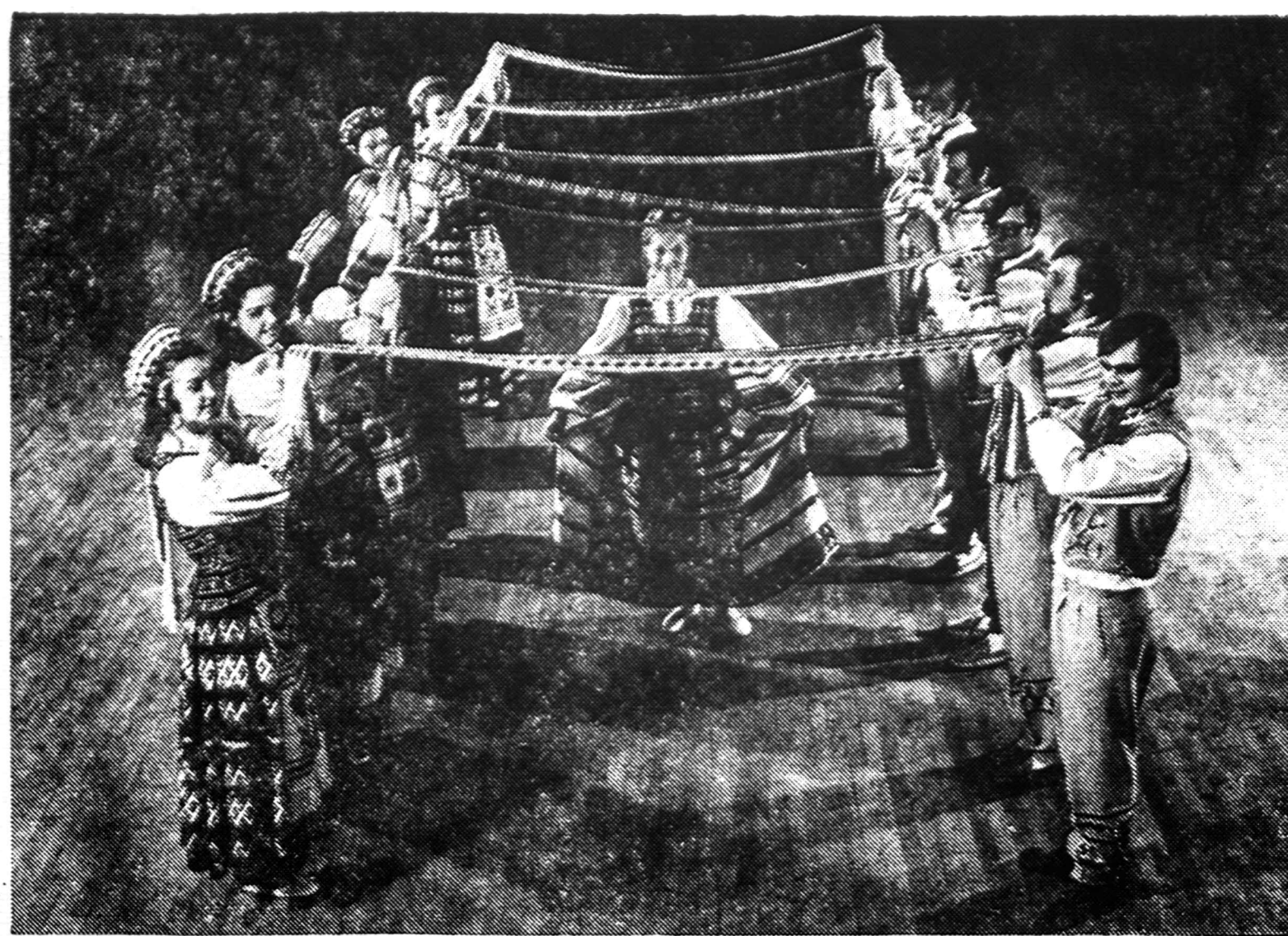
Šiuo reikiu mano didelę ir nuoširdžią padėką mano dukterim ir anūkėm, surengusioms šeimyninį pobūvį mano gimtadienio proga. Taip pat širdingai dėkoju visiem, raštu ar žodžiu ta proga mane sveikintiems.

Ypatingą reikiu padėką visiem mano idėjinio darbo bendraminčiam, įvertinusiems mano darbuotę ir surengusiems pobūvį mano gimtadienio proga.

Didelę padėką visom poniom už dalyvavimą pobūvyje ir priėmimą skanaus užkandžio pobūvio dalyviams.

Visiem mano giliausia padėka.

Kazys J. Krušinskas



Štai ateina jaunamartė šokiui... N.Y. Lietuvių Tautinių šokių grupė šį šeštadienį, gegužės 16, Marian Manor, buvusioje švabų salėje Brooklyne, rengia savo 20 metų veiklos atžymėjimą ir kviečia visus atsilankyti. Pradžią 6:30 v.v. Nuotr. V. Mazelio

LIETUVIŲ FONDO PAVASARIO BALIJE

Kaip praėjusių metų Lietuvių Fondo baliuje visas dėmesys buvo sutelktas į aukas (jų buvo surinkta 30.000 dol.), taip šiemet susitelkta ties Jono Krukono pagerbimu. Tam pagerbimui reikėjo ir garbės stalo, kurio praeitais metais nebuvo.

Prie to garbės stalo sėdėjo vakaro šeimininkas dr. J. Kazickas su žmona, prel. J. Balkūnas, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis su žmona, Vliko atstovas dr. Br. Nemickas, Jonas Krukonis su savo draugais iš Patersono — kun. V. Dabušiu, Antanu Rugiu. Taip pat sėdėjo ir Lietuvių Fondo pirmininkas dr. Antanas Razma.

Svečiai gi sėdėjo po dešimt prie apskritų staliukų. Pažymėtina, kad buvo nemaža jaunimo, — jaunųjų, kurie ne taip seniai baigė mokslo ir jau gerai įsikūrė. Norėdamas dar daugiau jaunimo pritraukti, dr. J. Kazickas nupirko dešimtį bilietų ir juos išdalino jaunimui, daugiausia studentams. Jaunimą

tiem bilietam parinko vajeaus komitetas.

Salėje veikė du mikrofonai, vienas prie garbės stalo, kitas prie orkestro. Tas labai pagelbėjo ir pagreitino visą programą.

Susirinkę svečiai pirma šnekučiavosi gretimose salėse. Ten buvo kokteiliai. Salėn įleido 8:30 v.v. Susėdus už stalų, tuoj Antanas Sabalis, komiteto vicepirmininkas, pristatė šio vakaro šeimininką — dr. Juozą Kazicką. Šis pakvietė prel. J. Balkūną sukalbėti invokaciją. Vaisių — vakarienes metu grojo Joe Thomas orkestras.

Baigiant vakariene, buvo pristatytas šio vakaro mecenatas Jonas Krukonis. Jį pasveikino ir jį apibūdino dr. J. Kazickas (jo kalba spausdinama atskirai 7 psl.).

Dr. Antanas Razma, LF pirmininkas, iškėlė Fondo svarbiausius uždavinius, pasidžiaugė susirinkusių jaunimu, pasveikino Joną Krukonių ir jam įte-

kė Fondo išleistą nepriklausomybės medali.

Tada dr. J. Kazickas perskaitė aktą, kuriuo Jonas Krukonis pakeliamas į Lietuvių Fondo garbės komiteto narius. Tai pirmas to komiteto narys. Aktas buvo gražiai surašytas ir įremin-tas ir įteiktas J. Krukoniu.

Jonas Krukonis susijaudinęs nebegalėjo kalbėti. Už jį tarė žodį Antanas Rugys, padėkodamas už visus sveikinimus ir kartų įprasminamas jo žygi.

Publika nesigailėjo plojimui ir ovacijų, nes momentas tikrai buvo jaudinantis ir gražus — žmogus Lietuvių Fondui patikėjo tokias turtus.

Šią dalį užbaigiant, buvo perskaitytos aukos — kas aukojo šio vajeaus proga. Skaitė A. Sabalis per vieną mikrofoną, dr. J. Kazickas per antrą mikrofoną. Buvo nemaža aukojusių iš salės. Per kokią dešimtį minučių suaukojo tarp 8-9 tūkstančių dolerių. Vajeaus komitetas mano, kad bus galima šią sumą dar pakelti iki 10.000 dol.

Meninė programa

Šiam vakarui buvo surastas lietuviams dar negirdėtas dainininkas Vytas Gruzdis. Jis yra dainavęs amerikiečiams ir dabar dainuoja naktiniuose klubuose. Lietuviams dainavo pirmą kartą. Jis yra tenoras, balsas — malonus tembro, turi vidinės šilumos ir jaukumo, ko labiausiai reikia lengvosios muzikos dainininkam.

Jis padainavo penkias dainas. Dainavo lietuviškai, angliškai ir itališkai. Geriausiai nuskaubėję paskutinę dainą — Sugrįšk į Sorento.

Akomponavo Algirdas Kačanauskas visiem gerai pažįstamas. Akomponavo su visa pre-

BOSTONO ŽINIOS

Vaių pirmoji komunija bus gegužės 17 d. 9 v.r. šv. Petro lietuvių bažnyčioje.

Amerikos Legiono Dariaus posto 317 metinės mišios už mirusius karinius ir posto narius bus gegužės 17, sekmadienį, 10 v. ryto šv. Petro lietuvių bažnyčioje.

Trečinių susirinkimas bus gegužės 17 po 10 val. mišių šv. Petro bažnyčioje.

Kazimieras ir Emilija Katiliai, gyveną 25 Hinckley St., Dorchester, Mass., švenčia savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį gegužės 17. Tą dieną mišios bus atlaikytos 11:30 šv. Petro lietuvių bažnyčioje.

Gegužės mėn. procesija, skirta Dievo Motinos Marijos garbei, bus šį sekmadienį 2 val. popiet. Dalyvauja mokyklos vaikams su mokytojais — Nukryžiuotojo Jėzaus seselėmis.

Whist Party bus gegužės 23 šv. Petro parapijos salėje, 492 East Seventh St., So. Bostone. Pradžią 8 v.v. Parengimui vadovauja Julija Burdulis ir Mary Raskauskas. Pelnas skiriamas parapijos naudai.

Kun. Andrius Naudžiūnas, mariojonas, gegužės 5 atskrido iš Chicago palaidoti savo krikštomotinos Emilijos Plekavičienės.

Šv. Jono seminarijos kolegija skelbia egzaminus tiems, kurie norėtų įstoti į kunigų seminariją. Egzaminai bus gegužės 23 d. 1 val. popiet. Kardinolo O'Connell salėje, 350 Huntington Ave., Jamaica Plain, Mass. 02130. Platesnių informacijų suteikia kun. Donald Dwyer. Rašyti minėti seminarijos adresu.

Inž. Eugenijus Manomaitis su žmona, praleidę atostogas Havajuose, grįžo atgal į Bostoną.

Komp. J. Gaidelio mokinių koncertas rengiamas gegužės 17 d. 2:30 v. popiet. Tautinės Sąjungos namuose.

Izidorius Vasyliūnas, kun. V. Valkavičius ir pianistas V. Vasyliūnas rengia koncertą gegužės 25 Lietuvių piliečių draugijos salėje So. Bostone. Jie atliks Juliaus Gaidelio kūrinių dviem smuikam ir fortepijonui.

Neringos mergaičių stovyklai įrengti dovanų vakaras bus gegužės 23, šeštadienį, 3 val. popiet. Tautinės Sąjungos namuose, 484 E. 4th Street, So. Bostone. Bus rodomos skaidrės iš Neringos stovyklavietės. Apie dovanas platesnės informacijos suteikia V. Kulbokie, telef. 269-2273.

cizija, kartu išlaikydamos savo aristokratišką stilių.

Po šios dainų programos tęsėsi šokiai ir svečiavimasis.

(p.j.)

Dr. J. Kazickas pristato J. Krukonių

(atkelta iš 7 psl.)

reikšmę. Jo pavyzdys rodo, kad gyvenimo troškimus galim visada pasiekti, jeigu tik mes esame pasiryžę dėl jų dirbti, kovoti ir kartais kentėti.

Tą faktą ypatingai pabrėžiu tiems, kurie praranda viltį sulaukti laisvos Lietuvos. Ji bus laisva tikrai, jei mes dėl jos dirbsime, kovosime ir būsimę pasiryžę aukoti ir pasiaukoti.

Jonas Krukonis savo auksa šandien konkrečiai prisidėjo prie šio nepriklausomybės indėlio stiprinimo.

Antroji simbolinė reikšmė Jono Krukono asmenybėje yra žymiai praktiškesnė. Ji rodo, kad "paslaptiną" biržos rinką yra rezervuota ne tik taip vadinamom "vapsvom" ir žydam, bet ir lietuviams, kurie nori joje būti.

Kaip Jono Krukono pavyzdys rodo, buvimas šioje rinkoje gali būti labai sėkmingas ir tam nebūtinai reikalingi aukštieji mokslo. Bet taip, kaip ir laimei, pinigai nereikalingi, vienok jie padeda, taip ir pasiekti mokslo nereikalingas, vienok jis nepakenkia.

Baigdamas savo žodį, noriu išreikšti gilią padėką Jonui Jasui, Antanui Rugiui, kun. Viktorui Dabušiui ir Juozui Giedraitui už jų pastangas ir nuopelnus gauti mum Joną Krukonių ir jo auką Lietuvių Fondui. Tačiau trūksta žodžių išreikšti visų čia susirinkusių pagarbą, padėką ir gilią susižavėjimą Jonu Krukoniu. Mielas Jonai, pastatei sau paminklą už varį tvirtesnę, kurio nei laiko dulkės nesunaikins.



Jonas Krukonis, iš Patersono, N.J., testamentu palikęs savo milijoninį turtą Lietuvių Fondui.

Leiskit man savo žodį užbaigti mūsų mylimo poeto Bernardo Brazdžionio eilėraščiu: Lietuva, kai aš tave tariau — Prieš akis sumirga raštų raštai, Ir pilna padangė vyturių, Ir linų žydėjimas be krašto,

Gintaras, sula, midus, medus Nemunais per žemės širdį teka, Ir lietuvis laisvas, išdidus Į užburtą kalną randa taką.

Ir senuolių amžina ugnis Aukruos aukštų pagojų dega, Iš kapų pabudintas šauklys Pučia amžių balso didį ragą.

Ir girdžiu galingam jo balse: Lietuva — septynios aukso saulės.

Kam užges tėvynė širdyse, Tuščias ir beprasmiš šis pasaulis.

PREZ. A. STULGINSKIO MINĖJIMAS

Gegužės 17, sekmadienį

PAMALDOS: 11 val. Maspetho lietuvių bažnyčioje, 64-14 56th Rd., Maspeth, L. I.

• Mišias aukoja ir pamokslą sako prel. J. Balkūnas

• Organizacijos dalyvauja su vėliavomis

AKADEMIJA: 12 val. Maspetho parapijos salėje.

• Invokacija — prel. J. Balkūnas

• Paskaita — dr. D. Jasaitis

• Aktorius Vitalis Zukauskas skaito prez. A. Stulginskio laisvą ištrauką

• Jaunimo pareiškimas

Po minėjimo — kavutė

Visi kviečiami atsilankyti!

Rengėjai